

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِهِ نَامِ خَادِونَدِ رَحْمَنَگَرِ مُهَربَانِ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ أَحِلَّتْ لَكُمْ بَهِيمَةُ الْأَنْعَامِ إِلَّا مَا يُتَلَى عَلَيْكُمْ غَيْرَ مُحِلِّي الصَّيْدِ وَأَنْتُمْ
حُرُمٌ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ ﴿١﴾

فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید به قراردادها[ای خود] وفا کنید برای شما [گوشت] چاربیان حلال گردیده جز آنچه [حکمش] بر شما خوانده می شود در حالی که نباید شکار را در حال احرام حلال بشمرید خدا هر چه بخواهد فرمان می دهد
مکارم: ای کسانی که ایمان آورده اید به پیمانها و قراردادها وفا کنید، چهار پایان (و جنین چهار پایان) برای شما حلال شده است مگر آنچه بر شما خوانده می شود (به جز آنها که استثناء خواهد شد) و صید را به هنگام احرام حلال نشمرید خداوند هر چه بخواهد (صلاح ببیند) حکم می کند.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُحِلُّوا شَعَائِرَ اللَّهِ وَلَا الشَّهْرُ الْحَرَامُ وَلَا الْهَدْيَ وَلَا الْقَلَائِدَ وَلَا آمِنَ الْبَيْتَ
الْحَرَامَ يَتَّغَوُونَ فَضْلًا مِنْ رَبِّهِمْ وَرِضْوَانًا وَإِذَا حَلَّتُمْ فَاصْطَادُوا وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَآنُ قَوْمٍ أَنْ صَدُّوكُمْ
عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ أَنْ تَعْتَدُوا وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبُرِّ وَالتَّقْوَى وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الإِثْمِ وَالْعُدُوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ
إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢﴾

فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید حرمت شعایر خدا و ماه حرام و قربانی بی نشان و قربانیهای گردنبنددار و راهیان بیت الحرام را که فضل و خشنودی پروردگار خود را می طلبند نگه دارید و چون از احرام بیرون آمدید [می توانید] شکار کنید و البته نباید کینه توزی گروهی که شما را از مسجد الحرام باز داشتند شما را به تعدد و ادارد و در نیکوکاری و پرهیزگاری با یکدیگر همکاری کنید و در گناه و تعدد دستیار هم نشوبد و از خدا پروا کنید که خدا سخت کیفر است
مکارم: ای کسانی که ایمان آورده اید شعایر الهی (و مراسم حج را محترم بشمرید و مخالفت با آنها) را حلال ندانید و نه ماه حرام را، نه قربانیهای بی نشان، و نشاندار، و نه آنها که به قصد خانه خدا برای بدست آوردن فضل پروردگار و خشنودی او می آیند، اما هنگامی که از احرام بیرون آمدید صید کردن برای شما مانع ندارد، و خصوصیت به جمعیتی که شما را از آمدن به مسجد الحرام (در سال حدبیه) مانع شدند نباید شما را وادر به تعدد و تجاوز کند و (همواره) در راه نیکی و پرهیزگاری با هم تعاون کنید و (هرگز) در راه گناه و تعدد همکاری ننمایید و از خدا بپرهیزید که مجازاتش شدید است.

حُرْمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالدَّمُ وَلَحْمُ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهْلِ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْحَنَقَةُ وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ
وَالنَّطِيحَةُ وَمَا أَكَلَ السَّبَعُ إِلَّا مَا ذَكَيْتُمْ وَمَا ذُبَحَ عَلَى النُّصُبِ وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا بِالْأَزْلَامِ ذَلِكُمْ فِسْقُ الْيَوْمِ
يَئِسَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ فَلَا تَخْشُوْهُمْ وَأَخْشُوْنِ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَثْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي
وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا فَمَنِ اضْطُرَّ فِي مَخْمَصَةٍ غَيْرَ مُتَجَاهِنٍ لِإِلَمٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣﴾

فولادوند: بر شما حرام شده است مردار و خون و گوشت خوک و آنچه به نام غیر خدا کشته شده باشد و [حیوان حلال گوشت] خفه شده و به چوب مرده و از بلندی افتاده و به ضرب شاخ مرده و آنچه درنده از آن خورده باشد مگر آنچه را [که زنده دریافته و خود] سر ببرید و [همچنین] آنچه برای بتان سربریده شده و [نیز] قسمت کردن شما [چیزی را] به وسیله تیرهای قرعه این [کارها همه] نافرمانی [خدا] است امروز کسانی که کافر شده‌اند از [کارشکنی در] دین شما نومید گردیده‌اند پس از ایشان مترسید و از من بترسید امروز دین شما را برایتان کامل و نعمت‌خود را بر شما تمام گردانیدم و اسلام را برای شما [به عنوان] آینی برگزیدم و هر کس دچار گرسنگی شود بی‌آنکه به گناه متمایل باشد [اگر از آنچه منع شده است بخورد] بی تردید خدا آمرزنده مهریان است

مکارم: گوشت مردار و خون و گوشت خوک و حیواناتی که به غیر نام خدا ذبح شوند و حیوانات خفه شده، و به زجر کشته شده، و آنها که بر اثر پرت شدن از بلندی بمیرند، و آنها که به ضرب شاخ حیوان دیگری مرده باشند، و باقیمانده صید حیوان درنده، مگر آنکه (به موقع بر آن حیوان برسید) آنرا سر ببرید و حیواناتی که روی بتها (یا در برابر آنها) ذبح شوند (همگی) بر شما حرام است و (همچنین) قسمت کردن گوشت حیوان بوسیله چوبه‌های تیر مخصوص بخت آزمائی، تمام این اعمال فسوق و گناه است - امروز کافران از (زوال) آئین شما مایوس شدند، بنابراین از آنها نترسید و از (مخالفت) من بترسید، امروز دین شما را کامل کردم و نعمت خود را بر شما تکمیل نمودم و اسلام را به عنوان آئین (جاودان) شما پذیرفتم - اما آنها که در حال گرسنگی دستشان بگذای دیگری نرسد و متمایل به گناه نباشند (مانعی ندارد که از گوشت‌های ممنوع بخورند) خداوند آمرزنده و مهریان است.

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا أُحِلَّ لَهُمْ قُلْ أُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ وَمَا عَلِمْتُمْ مِنَ الْجَوَارِحِ مُكَلَّبِينَ تَعْلَمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَمْتُمُ
اللَّهُ فَكُلُوا مِمَّا أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَإِذْ كُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٢﴾

فولادوند: از تو می‌پرسند چه چیزی برای آنان حلال شده است بگو چیزهای پاکیزه برای شما حلال گردیده و [نیز صید] حیوانات شکارگر که شما بعنوان مریبان سگهای شکاری از آنچه خدایتان آموخته به آنها تعلیم داده‌اید [برای شما حلال شده است] پس از آنچه آنها برای شما گرفته و نگاه داشته‌اند بخورید و نام خدا را بر آن ببرید و پروای خدا بدارید که خدا زودشمار است

مکارم: از تو سوال می‌کنند چه چیزها برای آنها حلال شده است بگو آنچه پاکیزه است برای شما حلال گردیده و (نیز صید) حیوانات شکاری که از آنچه خداوند به شما تعلیم داده به آنها یاد داده‌اید (برای شما حلال است) پس از آنچه این حیوانات برای شما (صید می‌کنند) و نگاه می‌دارند بخورید و نام خدا را (به هنگام فرستادن حیوان برای شکار) بر آن ببرید و از خدا پیرهیزید که خداوند سریع الحساب است.

الْيَوْمَ أُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ وَطَعَامُ الدِّينِ أُوتُوا الْكِتَابَ حِلٌّ لَهُمْ وَالْمُحْسَنَاتُ مِنَ
الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْسَنَاتُ مِنَ الدِّينِ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ مُحْصِنَاتٍ غَيْرَ
مُسَافِحَاتٍ وَلَا مُتَّخِذِي أَخْدَانٍ وَمَنْ يَكْفُرُ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبَطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ

۵

فولادوند: امروز چیزهای پاکیزه برای شما حلال شده و طعام کسانی که اهل کتابند برای شما حلال و طعام شما برای آنان حلال شبکه‌ی رشد، شبکه‌ی ملی مدارس ایران <http://www.roshd.ir>

است و [بر شما حلال است ازدواج با] زنان پاکدامن از مسلمان و زنان پاکدامن از کسانی که پیش از شما کتاب [آسمانی] به آنان داده شده به شرط آنکه مهرهایشان را به ایشان بدهید در حالی که خود پاکدامن باشید نه زناکار و نه آنکه زنان را در پنهانی دوست خود بگیرید و هر کس در ایمان خود شک کند قطعاً عملش تباہ شده و در آخرت از زیانکاران است

مکارم: امروز چیزهای پاکیزه برای شما حلال شد و (همچنین) غذای اهل کتاب برای شما حلال است و غذای شما برای آنها حلال می‌باشد و (نیز) زنان پاکدامن از مسلمانان و زنان پاکدامن از اهل کتاب حلال هستند هنگامی که مهر آنها را بپردازید و پاکدامن باشید نه زناکار و نه دوست پنهانی و نامشروع گیرید، و کسی که انکار کند آنچه را باید به آن ایمان بیاورد اعمال او باطل و بیاض میگردد و در سرای دیگر از زیانکاران خواهد بود.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيْكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُؤُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ جُنْبًا فَاطَّهِرُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَوْ عَلَى سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مَنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لَا مَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجْدُوا مَاءً فَتَمَمُّوْا صَعِيدًا طَيْبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيْكُمْ مِنْهُ مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَكُنْ يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ وَلَيُتَمَّ نِعْمَتُهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشَكُّرُونَ ﴿٦﴾

فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده‌اید چون به [عزم] نماز برخیزید صورت و دستهایتان را تا آرنج بشویید و سر و پاهای خودتان را تا برآمدگی پیشین [هر دو پا] مسح کنید و اگر جنب‌اید خود را پاک کنید [=غسل نمایید] و اگر بیمار یا در سفر بودید یا یکی از شما از قضای حاجت آمد یا با زنان نزدیکی کرده‌اید و آنی نیافتید پس با خاک پاک تیمم کنید و از آن به صورت و دستهایتان بکشید خدا نمی‌خواهد بر شما تنگ بگیرد لیکن می‌خواهد شما را پاک و نعمتش را بر شما تمام گرداند باشد که سپاس [او] بدارید

مکارم: ای کسانی که ایمان آورده‌اید هنگامی که برای نماز بپاکسازید صورت و دستها را تا آرنج بشویید و سر و پاهای را تا مفصل (یا برآمدگی پشت پا) مسح کنید و اگر جنب باشید خود را بشوئید (غسل کنید) و اگر بیمار یا مسافر باشید یا یکی از شما از محل پستی آمده (قضای حاجت کرده) یا با زنان تماس گرفته باشید (آمیزش جنسی کرده‌اید) و آب (برای غسل یا وضو) نیابید با خاک پاکی تیمم کنید و از آن بر صورت (پیشانی) و دستها بکشید، خداوند نمی‌خواهد مشکلی برای شما ایجاد کند بلکه می‌خواهد شما را پاک سازد و نعمتش را بر شما تمام نماید شاید شکر او را بجا آورید.

وَإِذْ كُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمِثَاقَهُ الَّذِي وَاثَّقُكُمْ بِهِ إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَأَطْعَنَا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ

الصُّدُورِ ﴿٧﴾

فولادوند: و نعمتی را که خدا بر شما ارزانی داشته و [نیز] بیمانی را که شما را به [انجام] آن متعهد گردانیده به یاد آورید آنگاه که گفتید شنیدیم و اطاعت کردیم و از خدا پروا دارید که خدا به راز دلها آگاه است

مکارم: و بیاد بیاورید نعمت خدا را بر شما و پیمانی را که موکدا از شما گرفت، آن زمان که گفتید شنیدیم و اطاعت کردیم، و از (مخالفت فرمان) خدا پرهیزید که خدا از درون سینه‌ها آگاه است.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُوْنُوا قَوَامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاء بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِي مَنْكُمْ شَنَآنُ قَوْمٍ عَلَى أَلَا تَعْدِلُوا اعْدِلُوا
هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾

فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید برای خدا به داد برخیزید [و] به عدالت شهادت دهید و البته نباید دشمنی گروهی شما را

بر آن دارد که عدالت نکنید عدالت کنید که آن به تقوا نزدیکتر است و از خدا پروا دارید که خدا به آنچه انجام می دهید آگاه است

مکارم: ای کسانی که ایمان آورده اید همواره برای خدا قیام کنید و از روی عدالت گواهی دهید، دشمنی با جمعیتی شما را به

گناه ترک عدالت نکشاند، عدالت کنید که به پرهیزکاری نزدیکتر است و از خدا بپرهیزید که از آنچه انجام می دهید آگاه است.

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٩﴾

فولادوند: خدا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند به آمرزش و پاداشی بزرگ وعده داده است

مکارم: خداوند به آنها که ایمان آورده اند و عمل صالح انجام داده اند وعده آمرزش و پاداش عظیمی داده است.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١٠﴾

فولادوند: و کسانی که کفر ورزیدند و آیات ما را دروغ انگاشتند آنان اهل دوزخند

مکارم: و کسانی که کافر شدند و آیات ما را تکذیب کردند اهل دوزخند.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ قَوْمٌ أَن يَسْطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيهِمْ فَكَفَّ أَيْدِيهِمْ عَنْكُمْ

وَاتَّقُوا اللَّهَ وَعَلَى اللَّهِ فَلِيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾

فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید نعمت خدا را بر خود یاد کنید آنگاه که قومی آهنگ آن داشتند که بر شما دست یازند و

[خدا] دستشان را از شما کوتاه داشت و از خدا پروا دارید و مؤمنان باید تنها بر خدا توکل کنند

مکارم: ای کسانی که ایمان آورده اید نعمتی را که خدا به شما بخشیده بیاد آورید، آن زمان که جمعی (از دشمنان) قصد داشتند

دست به سوی شما دراز کنند (و شما را از میان بر دارند) اما خدا دست آنها را از شما باز داشت، از خدا بپرهیزید، و مومنان باید

تنها بر خدا توکل (و تکیه) کنند.

وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَبَعْثَنَا مِنْهُمْ أُثْنَيْ عَشَرَ نَبِيًّا وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي مَعَكُمْ لَئِنْ أَقْمَتُمُ الصَّلَاةَ وَآتَيْتُمُ الزَّكَاةَ وَآمَنْتُمُ بِرُسُلِي وَعَزَّزْتُمُوهُمْ وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا لَا كُفَرَنَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتُكُمْ وَلَا لَدُنْكُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاء السَّبِيلِ ﴿١٢﴾

فولادوند: در حقیقت خدا از فرزندان اسرائیل پیمان گرفت و از آنان دوازده سرکرده برانگیختیم و خدا فرمود من با شما هستم اگر

نماز برپا دارید و زکات بدھید و به فرستادگانم ایمان بیاورید و یاریشان کنید و وام نیکوبی به خدا بدھید قطعاً گناهاتتان را از شما

میزدایم و شما را به باعهایی که از زیر [درختان] آن نهرها روان است در می آورم پس هر کس از شما بعد از این کفر ورزد در

حقیقت از راه راست گمراه شده است

مکارم: خدا از بنی اسرائیل پیمان گرفت، و از آنها دوازده رهبر و سرپرست برانگیختیم و خداوند (به آنها) گفت من با شما هستم، اگر نماز را بربای دارید و زکات را بپردازید و به رسولان من ایمان بیاورید و آنها را باری کنید و بخدا قرض الحسن بدهید (در راه او به نیازمندان کمک کنید) گناهان شما را میپوشانم (می بخشم) و شما را در باغهای بعشت که نهرها از زیر درختان آن جاری است وارد میکنم، اما هر کس بعد از این کافر شود از راه راست منحرف گردیده است.

فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِّيثاقُهُمْ لَعَنَاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ وَنَسُوا حَظًا مَّمَّا ذُكِرُوا
بِهِ وَلَا تَزَالُ تَطْلُعُ عَلَىٰ خَآئِنَةٍ مِّنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًاً مِّنْهُمْ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاصْفَحْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

﴿١٣﴾

فولادوند: پس به [سراز] پیمان شکستنیان لعنیشان کردیم و دلهایشان را سخت گردانیدیم [به طوری که] کلمات را از مواضع خود تحریف میکنند و بخشی از آنچه را بدان اندرز داده شده بودند به فراموشی سپردن و تو همواره بر خیانتی از آنان آگاه میشوی مگر [شماری] اندک از ایشان [که خیانتکار نیستند] پس از آنان درگذر و چشم پوشی کن که خدا نیکوکاران را دوست میدارد

مکارم: اما بخاطر پیمان شکنی، آنها را از رحمت خویش دور ساختیم و دلهای آنها را سخت و سنگین نمودیم (تا آنجا که) سخنان (خدا) را از مورد خود تحریف میکنند و بخشی از آنچه را به آنها گوشزد شده بود فراموش کردند و هر زمان به خیانتی (تازه) از آنها آگاه میشوی، مگر عده کمی از آنها، ولی از آنها در گذر و صرف نظر کن که خداوند نیکوکاران را دوست میدارد.

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصَارَىٰ أَخَذْنَا مِيثاقَهُمْ فَنَسُوا حَظًا مَّمَّا ذُكِرُوا بِهِ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَعْضَاءِ
إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَسَوْفَ يَنْبَئُهُمُ اللَّهُ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١٤﴾

فولادوند: و از کسانی که گفتند ما نصرانی هستیم از ایشان [نیز] پیمان گرفتیم [ولی] بخشی از آنچه را بدان اندرز داده شده بودند فراموش کردند و ما [هم] تا روز قیامت میانشان دشمنی و کینه افکنیدیم و به زودی خدا آنان را از آنچه میکردهاند [و میساخته‌اند] خبر میدهد

مکارم: و از کسانی که ادعای نصرانیت (و باری مسیح) داشتند (نیز) پیمان گرفتیم ولی آنها قسمت قابل ملاحظه‌ای از آنچه به آنان تذکر داده شده بود بدست فراموشی سپردن، لذا در میان آنها تا دامنه قیامت عداوت و دشمنی افکنیدیم و خداوند در آینده آنها را از آنچه انجام داده‌اند (و از نتایج آن) آگاه خواهد ساخت.

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مَمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ قَدْ
جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ﴿١٥﴾

فولادوند: ای اهل کتاب پیامبر ما به سوی شما آمده است که بسیاری از چیزهایی از کتاب [آسمانی خود] را که پوشیده

می‌داشتید برای شما بیان می‌کند و از بسیاری [خطاهای شما] درمی‌گذرد قطعاً برای شما از جانب خدا روشنایی و کتابی روشنگر آمده است

مکارم: ای اهل کتاب پیامبر ما بسوی شما آمد و بسیاری از حقایق کتاب آسمانی را که شما کتمان کردید روشن می‌سازد و از بسیاری از آن (که فعلاً مورد نیاز نبوده) صرف نظر می‌نماید، از طرف خدا نور و کتاب آشکاری بسوی شما آمد.

يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبْلَ السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُمْ مِّنِ الظُّلْمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

﴿١٦﴾

فولادوند: خدا هر که را از خشنودی او پیروی کند به وسیله آن [کتاب] به راههای سلامت رهنمون می‌شود و به توفیق خویش آنان را از تاریکها به سوی روشنایی بیرون می‌برد و به راهی راست هدایتشان می‌کند

مکارم: خداوند به برکت آن، کسانی را که از خشنودی او پیروی کنند به راههای سلامت هدایت می‌کند، و از تاریکها - به فرمان خود - به سوی روشنایی می‌برد، و آنها را به راه راست رهبری می‌نماید.

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرِيمَ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ الْمَسِيحَ ابْنَ مَرِيمَ وَأَمَّهُ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَلَلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا يَخْلُقُ مَا

يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

فولادوند: کسانی که گفتند خدا همان مسیح پسر مریم است مسلمان کافر شده‌اند بگو اگر [خدا] اراده کند که مسیح پسر مریم و مادرش و هر که در زمین است حملگی به هلاکت رساند چه کسی در مقابل خدا اختیاری دارد فرمانروایی آسمانها و زمین و آنچه میان آن دو است از آن خداست هر چه بخواهد می‌آفریند و خدا بر هر چیزی تواناست

مکارم: بطور مسلم آنها که گفتند خدا مسیح بن مریم است کافر شدند، بگو اگر خدا بخواهد مسیح بن مریم و مادرش و همه کسانی را که در روی زمین هستند هلاک کند چه کسی می‌تواند جلوگیری کند! (آری) برای خدا است حکومت آسمانها و زمین و آنچه در میان آن دو قرار دارد، هر چه بخواهد می‌آفریند (حتی انسانی از مادر و بدون پدر مانند مسیح) و او بر هر چیزی قدرت دارد.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَىٰ تَحْنُّ أَبْنَاءَ اللَّهِ وَأَحِيَّوْهُ قُلْ فَلَمَ يُعَذِّبْكُمْ بِذُنُوبِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بَشَرٌ مِّنْ خَلْقِ يَعْفُرٍ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَلَلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ

﴿١٨﴾

فولادوند: و یهودان و ترسایان گفتند ما پسران خدا و دوستان او هستیم بگو پس چرا شما را به [کیفر] گناهاتان عذاب می‌کند دنه] بلکه شما [هم] بشرید از جمله کسانی که آفریده است هر که را بخواهد می‌آمرزد و هر که را بخواهد عذاب می‌کند و فرمانروایی آسمانها و زمین و آنچه میان آن دو می‌باشد از آن خداست و بازگشت [همه] به سوی اوست

مکارم: یهود و نصاری می‌گفتند ما فرزندان خدا و دوستان (خاص) او هستیم، بگو: پس چرا شما را در برابر گناهاتان مجازات می‌کند؟، بلکه شما انسانی هستید از مخلوقات او، هر کس را بخواهد (و شایسته بیند) می‌بخشد، و هر کس را بخواهد (و

شایسته بداند) مجازات می‌کند، و حکومت آسمانها و زمین و آنچه در میان آنها است از آن او است، و بازگشت همه موجودات به سوی اوست.

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَى فَتْرَةٍ مِنَ الرُّسُلِ أَن تَقُولُوا مَا جَاءَنَا مِنْ بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ
فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٩﴾

فولادوند: ای اهل کتاب پیامبر ما به سوی شما آمده که در دوران فترت رسولان [حقایق را] برای شما بیان می‌کند تا مبادا [روز قیامت] بگویید برای ما بشارتگر و هشداردهنده‌ای نیامد پس قطعاً برای شما بشارتگر و هشداردهنده‌ای آمده است و خدا بر هر چیزی تواناست

مکارم: ای اهل کتاب! رسول ما به سوی شما آمد در حالی که بدنبال فترت میان پیامبران، حقایق را برای شما بیان می‌کند مبادا (روز قیامت بگوئید نه بشارت دهنده‌ای به سوی ما آمد، و نه بیم دهنده‌ای، (هم اکنون پیامبر) بشارت دهنده و بیم دهنده به سوی شما آمد و خداوند بر همه چیز توانا است.

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلَ فِيْكُمْ أَنْبِيَاءَ وَجَعَلَكُمْ مُلُوكًا وَآتَاكُمْ مَا
لَمْ يُؤْتِ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿٢٠﴾

فولادوند: و [یاد کن] زمانی را که موسی به قوم خود گفت ای قوم من نعمت خدا را بر خود یاد کنید آنگاه که در میان شما پیامبرانی قرار داد و شما را پادشاهانی ساخت و آنچه را که به هیچ کس از جهانیان نداده بود به شما داد

مکارم: (بیاد آورید) هنگامی را که موسی به قوم خود گفت ای قوم! نعمت خدا را بر خود متذکر شوید هنگامی که در میان شما پیامبرانی قرار داد (و زنجیر استعمار فرعونی را شکست) و شما را صاحب اختیار خود قرار داد و به شما چیزهایی بخشدید که به هیچکی از جهانیان نداده بود.

يَا قَوْمِ ادْخُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُوا عَلَى أَدْبَارِكُمْ فَتَنَقَّلُوا خَاسِرِينَ ﴿٢١﴾

فولادوند: ای قوم من به سرزمین مقدسی که خداوند برای شما مقرر داشته است درآید و به عقب بازنگردید که زیانکار خواهید شد

مکارم: ای قوم! به سرزمین مقدسی که خداوند برای شما مقرر داشته وارد شوید و به پشت سر خود باز نگردید (و عقب نشینی نکنید) که زیانکار خواهید شد.

قَالُوا يَا مُوسَى إِنَّ فِيهَا قَوْمًا جَبَارِينَ وَإِنَّا لَن نَدْخُلُهَا حَتَّى يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِنَّا دَاخِلُونَ ﴿٢٢﴾

فولادوند: گفتند ای موسی در آنجا مردمی زورمندند و تا آنان از آنجا بیرون نزوند ما هرگز وارد آن نمی‌شویم پس اگر از آنجا بیرون بروند ما وارد خواهیم شد

شبکه‌ی رشد، شبکه‌ی ملی مدارس ایران

مکارم: گفتند ای موسی در آن (سرزمین) جمعیتی ستمگرد و ما هرگز وارد آن نمی‌شویم تا آنها خارج شوند، اگر آنها از آن خارج شوند ما وارد خواهیم شد!

قالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمَا ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَإِنَّكُمْ غَالِبُونَ وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿٢٣﴾

فولادوند: دو مرد از [زمره] کسانی که [از خدا] می‌ترسیدند و خدا به آنان نعمت داده بود گفتند از آن دروازه بر ایشان [باتزید و] وارد شوید که اگر از آن درآمدید قطعاً پیروز خواهید شد و اگر مؤمنید به خدا توکل کنید

مکارم: دو نفر از مردانی که از خدا می‌ترسیدند و خداوند به آنها نعمت (عقل و ایمان و شهامت) داده بود گفتند شما وارد دروازه شهر آنان شوید هنگامی که وارد شدید پیروز خواهید شد و بر خدا توکل کنید اگر ایمان دارید.

قالُوا يَا مُوسَى إِنَّا لَنْ نَدْخُلَهَا أَبْدًا مَا دَامُوا فِيهَا فَاذْهَبْ أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ ﴿٢٤﴾

فولادوند: گفتند ای موسی تا وقتی آنان در آن [شهر]ند ما هرگز پای در آن نخواهیم شد، تو و پروردگارت بروید و (با آنان) جنگ کنید که ما همینجا نشینیم

مکارم: (بني اسرائیل) گفتند ای موسی تا آنها در آنجا هستند ما هرگز وارد آن نخواهیم شد، تو و پروردگارت بروید و (با آنان) جنگ کنید، ما همینجا نشسته‌ایم!!

قالَ رَبِّ إِنِّي لَا أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي وَأَخْيَ فَافْرُقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٥﴾

فولادوند: [موسی] گفت پروردگارا من جز اختیار شخص خود و برادرم را ندارم پس میان ما و میان این قوم نافرمان جدایی بیندار

مکارم: (موسی) گفت پروردگار! من تنها اختیار خودم و برادرم را دارم، میان من و این جمعیت گنهکار جدائی بیفکن!

قالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً يَتَيَّهُونَ فِي الْأَرْضِ فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٦﴾

فولادوند: [خدا به موسی] فرمود [ورود به] آن [سرزمین] جهل سال بر ایشان حرام شد [که] در بیابان سرگردان خواهند بود پس تو بر گروه نافرمانان اندوه مخور

مکارم: خداوند (به موسی) فرمود: این سرزمین تا چهل سال بر آنها ممنوع است (و به آن نخواهند رسید) پیوسته در زمین سرگردان خواهند بود و درباره (سرنوشت) این جمعیت گنهکار غمگین میباشد.

وَأَتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأً ابْنِيْ آدَمِ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَبَا قُرْبَانًا فُتُنَقِّيلَ مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْآخَرِ قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿٢٧﴾

فولادوند: و داستان دو پسر آدم را به درستی بر ایشان بخوان هنگامی که [هر یک از آن دو] قربانی پیش داشتند پس از یکی از آن دو پذیرفته شد و از دیگری پذیرفته نشد [قابل] گفت حتماً تو را خواهم کشت [هابیل] گفت خدا فقط از تقوا پیشگان می‌پذیرد

مکارم: داستان دو فرزند آدم را به حق بر آنها بخوان، هنگامی که هر کدام عملی برای تقرب (به پروردگار) انجام دادند، اما از یکی پذیرفته شد و از دیگری پذیرفته نشد (برادری که عملش مردود شده بود به برادر دیگر) گفت: بخدا سوگند تو را خواهم کشت (برادر دیگر) گفت (من چه گناهی دارم زیرا) خدا تنها از پرهیزکاران میپذیرد!

لَئِنْ بَسَطْتَ إِلَيَّ يَدَكَ لِتُقْتُلَنِي مَا أَنَا بِبَاسِطٍ يَدِي إِلَيْكَ لَأُقْتَلَكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٨﴾

فولادوند: اگر دست خود را به سوی من دراز کنی تا مرا بکشی من دستم را به سوی تو دراز نمی کنم تا تو را بکشم چرا که من از خداوند پروردگار جهانیان می ترسم

مکارم: اگر تو برای کشتن من دست دراز کنی من دست به قتل تو نمیگشایم، چون از پروردگار جهانیان میترسم!

إِنِّي أُرِيدُ أَنْ تُبُوءَ بِإِثْمِي وَإِثْمِكَ فَتَكُونَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ ﴿٢٩﴾

فولادوند: من می خواهم تو با گناه من و گناه خودت [به سوی خدا] بازگردی و در نتیجه از اهل آتش باشی و این است سزا استمگران

مکارم: من می خواهم با گناه من و خودت (از این عمل) بازگردی (و بار هر دو را بدوش کشی) و از دوزخیان گردی و همین است سزا استمکاران!

فَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ فَأَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٣٠﴾

فولادوند: پس نفس [اماوه] اش او را به قتل برادرش ترغیب کرد و وی را کشت و از زبانکاران شد

مکارم: نفس سرکش تدریجاً او را مصمم به کشتن برادر کرد، و او را کشت، و از زبانکاران شد.

فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيرِيهُ كَيْفَ يُوَارِي سَوْءَةَ أَخِيهِ قَالَ يَا وَيَّاتَا أَعَجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَذَا الْعُرَابِ فَأُوَارِيَ سَوْءَةَ أَخِي فَأَصْبَحَ مِنَ النَّادِمِينَ ﴿٣١﴾

فولادوند: پس خدا زاغی را برانگیخت که زمین را می کاوید تا به او نشان دهد چگونه جسد برادرش را پنهان کند [قابل] گفت وای بر من آیا عاجزم که مثل این زاغ باشم تا جسد برادرم را پنهان کنم پس از [زمره] پشیمانان گردید

مکارم: سپس خداوند زاغی را فرستاد که در زمین جستجو (و کند و کاو) میکرد تا به او نشان دهد چگونه جسد برادر خود را دفن کند، او گفت: وای بر من! آیا من نمیتوانم مثل این زاغ باشم و جسد برادر خود را دفن کنم، و سرانجام (از ترس رسوائی و براثر فشار وجود از کار خود) پشیمان شد.

مِنْ أَجْلِ ذِلِكَ كَتَبْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنَّهُ مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَانَمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَانَمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَ نَهْمٌ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ

بَعْدَ ذِلِكَ فِي الْأَرْضِ لَمُسْرِفُونَ ﴿٣٢﴾

فولادوند: از این روی بر فرزندان اسرائیل مقرر داشتیم که هر کس کسی را جز به قصاص قتل یا [به کیفر] فسادی در زمین بکشد چنان است که گویی همه مردم را کشته باشد و هر کس کسی را زنده بدارد چنان است که گویی تمام مردم را زنده داشته است و قطعاً پیامبران ما دلایل آشکار برای آنان آورند [با این همه] پس از آن بسیاری از ایشان در زمین زیاده روی می‌کنند

مکارم: بهمین جهت بر بنی اسرائیل مقرر داشتیم که هر کس انسانی را بدون ارتکاب قتل یا فساد در روی زمین بکشد چنان است که گوئی همه انسانها را کشته و هر کس انسانی را از مرگ رهایی بخشد چنان است که گوئی همه مردم را زنده کرده است، و رسولان ما با دلایل روشی بسوی بنی اسرائیل آمدند، اما بسیاری از آنها، تعدی و اسراف، در روی زمین کردند.

إِنَّمَا جَزَاء الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقْتَلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقْطَعَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خِلَافٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ ذَلِكَ لَهُمْ حِزْبٌ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ

﴿٣٣﴾

فولادوند: سزای کسانی که با [دوسندران] خدا و پیامبر او می‌جنگند و در زمین به فساد می‌کوشند جز این نیست که کشته شوند یا بر دار آویخته گردند یا دست و پایشان در خلاف جهت یکدیگر بریده شود یا از آن سرزمین تبعید گردند این رسوابی آنان در دنیاست و در آخرت عذابی بزرگ خواهند داشت

مکارم: کیفر آنها که با خدا و پیامبر به جنگ بر می‌خیزند و در روی زمین دست به فساد می‌زنند. (و با تهدید به اسلحه به جان و مال و ناموس مردم حمله می‌برند) این است که اعدام شوند یا به دار آویخته گردند یا (چهار انگشت از) دست راست و پای چپ آنها بریده شود یا از سرزمین خود تبعید گردند، این رسوابی آنها در دنیاست و در آخرت مجازات بزرگی دارند.

إِلَّا الَّذِينَ تَأْبُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَقْدِرُوا عَلَيْهِمْ فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٤﴾

فولادوند: مگر کسانی که پیش از آنکه بر ایشان دست یابید توبه کرده باشند پس بدانید که خدا آمرزندۀ مهریان است

مکارم: مگر آنها که قبل از دست یافتن شما بر آنان توبه کنند، بدانید (خدا توبه آنها را می‌پذیرد) خداوند آمرزندۀ و مهریان است. شان نزول در شان نزول این آیه چنین نقل کرده‌اند که: جمعی از مشرکان خدمت پیامبر آمدند و مسلمان شدند اما آب و هوای مدینه به آنها نساخت، رنگ آنها زرد و بدنشان بیمار شد، پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) برای بهبودی آنها دستور داد به خارج مدینه در نقطه خوش آب و هوایی از صحراء که شتران زکات را در آنجا به چرا می‌برند بروند و ضمن استفاده از آب و هوای آنجا از شیر تازه شتران به حد کافی استفاده کنند، آنها چنین کردند و بهبودی یافتند اما به جای تشکر از پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) چوپانهای مسلمان را دست و پا بریده و چشمان آنها را و سپس دست به کشتار آنها زدند و شتران زکوة را غارت کرده و از اسلام بیرون رفتدند. پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) دستور داد آنها را دستگیر کردند و همان کاری که با چوپانها انجام داده بودند به عنوان مجازات درباره آنها انجام یافت، یعنی چشم آنها را کور کردن و دست و پای آنها را بریدند و کشتنند تا دیگران عبرت بگیرند و مرتکب این اعمال ضد انسانی نشوند، آیه فوق درباره این گونه اشخاص نازل گردید و قانون اسلام را در مورد آنها شرح داد.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣٥﴾

فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده‌اید از خدا پروا کنید و به او [توسل] و تقرب جویید و در راهش جهاد کنید باشد که رستگار

شوید

مکارم: ای کسانی که ایمان آورده‌اید پرهیزگاری پیشه کنید و وسیله‌ای برای تقرب به خدا انتخاب نمایید و در راه او جهاد کنید باشد که رستگار شوید.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَأْنَ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلُهُ مَعَهُ لِيَقْتَدُوا بِهِ مِنْ عَذَابٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَا تُقْبَلُ
مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٣٦﴾

فولادوند: در حقیقت کسانی که کفر ورزیدند اگر تمام آنچه در زمین است برای آنان باشد و مثل آن را [نیز] با آن [داشته باشند] تا به وسیله آن خود را از عذاب روز قیامت بازخرند از ایشان پذیرفته نمی‌شود و عذابی پر درد خواهند داشت

مکارم: کسانی که کافر شدند اگر تمام آنچه که روی زمین قرار دارد و همانند آن، مال آنها باشد و آنها را برای نجات از مجازات روز قیامت بدھند، از آنان پذیرفته نخواهد شد، و مجازات دردناکی خواهند داشت.

يُرِيدُونَ أَن يَخْرُجُوا مِنَ النَّارِ وَمَا هُم بِخَارِجٍ مِنْهَا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُقِيمٌ ﴿٣٧﴾

فولادوند: می‌خواهند که از آتش بیرون آیند در حالی که از آن بیرون آمدند نیستند و برای آنان عذابی پایدار خواهد بود

مکارم: آنها پیوسته می‌خواهند از آتش خارج شوند ولی نمی‌توانند خارج شوند و برای آنها مجازات پایداری است.

وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيهِمَا جَزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٣٨﴾

فولادوند: مرد و زن دزد را به سزای آنچه کرده‌اند دستشان را به عنوان کیفری از جانب خدا ببرید و خداوند توانا و حکیم است

مکارم: دست مرد دزد و زن دزد را به کیفر عملی که انجام داده‌اند به عنوان یک مجازات الهی قطع کنید، و خداوند توانا و حکیم است.

فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمٍ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٩﴾

فولادوند: پس هر که بعد از ستم کردنش توبه کند و به صلاح آید خدا توبه او را می‌پذیرد که خدا آمرزنده مهریان است

مکارم: اما آن کس که پس از ستم کردن، توبه و جبران نماید خداوند توبه او را می‌پذیرد زیرا خداوند آمرزنده و مهریان است.

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٠﴾

فولادوند: مگر ندانسته‌ای که فرمانروایی آسمانها و زمین از آن خداست هر که را بخواهد عذاب می‌کند و هر که را بخواهد می‌بخشد و خدا بر هر چیزی تواناست

مکارم: آیا نمی‌دانی که خداوند مالک و حکمران آسمانها و زمین است! هر کس را بخواهد (و شایسته ببیند) مجازات می‌کند و هر کس را بخواهد (و شایسته بداند) می‌بخشد و خداوند بر هر چیزی قادر است.

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ لَا يَحْزُنْكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنْ قُلُوبُهُمْ
وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا سَمَّاعُونَ لِلْكَذِبِ سَمَّاعُونَ لِقَوْمٍ آخَرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ
يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ هَذَا فَخُذُوهُ وَإِنْ لَمْ تُؤْتَتُوهُ فَاحْذَرُوهَا وَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ فِتْنَتَهُ فَلَنْ تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا
أُولَئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يُطَهِّرَ قُلُوبَهُمْ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا حِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٤١﴾

فولادوند: ای پیامبر کسانی که در کفر شتاب می‌ورزند تو را غمگین نسازند [جه] از آنانکه با زبان خود گفتند ایمان آورده‌یم و حال آنکه دلهایشان ایمان نیاورده بود و [جه] از یهودیان [آنان] که [به سخنان تو] گوش می‌سپارند [تا بهانه‌ای] برای تکذیب [تو بیابند] و برای گروهی دیگر که [خود] نزد تو نیامده‌اند خبرچینی [=جاسوسی] می‌کنند کلمات را از جاهای خود دگرگون می‌کنند [و] می‌گویند اگر این [حکم] به شما داده شد آن را بپذیرید و اگر آن به شما داده نشد پس دوری کنید و هر که را خدا بخواهد به فتنه درافکند هرگز در برابر خدا برای او از دست تو چیزی بر نمی‌آید اینانند که خدا نخواسته دلهایشان را پاک گرداند در دنیا برای آنان رسوایی و در آخرت عذابی بزرگ خواهد بود

مکارم: ای فرستاده (خدا) آنها که با زبان می‌گویند ایمان آورده‌ایم و قلب آنها ایمان نیاورده و در مسیر کفر بر یکدیگر سبقت می‌جویند تو را اندوهگین نکنند و (همجنین) از یهودیان (که این راه را می‌بیامند) آنها زیاد به سخنان تو گوش می‌دهند تا دستاویزی برای تکذیب تو بیابند، آنها جاسوسان جمعیت دیگری هستند که خود آنها نزد تو نیامده‌اند، آنها سخنان را از محل خود تحریف می‌کنند، و می‌گویند اگر این را (که ما می‌خواهیم) به شما دادند (و محمد بر طبق خواسته شما داوری کرد) بپذیرید و لا دوری کنید (و عمل ننمایید) و کسی را که خدا (بر اثر گناهان پی در پی) بخواهد مجازات کند قادر به دفاع از او نیستی، آنها کسانی هستند که خدا نخواسته دلهایشان را پاک کند، در دنیا رسوانی و در آخرت مجازات بزرگ نصیب آنان خواهد شد.

سَمَّاعُونَ لِلْكَذِبِ أَكَالُونَ لِسُّهْتٍ إِنْ جَآءُوكَ فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ أَوْ أَعْرِضْ عَنْهُمْ وَإِنْ تُعْرِضْ عَنْهُمْ فَلَنْ يَضْرُوكَ شَيْئًا وَإِنْ حَكَمْتَ فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٤٢﴾

فولادوند: پذیرا و شنوای دروغ هستند [و] بسیار مال حرام می‌خورند پس اگر نزد تو آمدند [یا] میان آنان داوری کن یا از ایشان روی برتاب و اگر از آنان روی برتابی هرگز زیانی به تو نخواهند رسانید و اگر داوری می‌کنی پس به عدالت در میانشان حکم کن که خداوند دادگران را دوست می‌دارد

مکارم: آنها بسیار به سخنان تو گوش می‌دهند تا آنرا تکذیب کنند، مال حرام فراوان می‌خورند اگر نزد تو آمدند در میان آنان داوری کن با (اگر صلاح بود) آنها را بحال خود واگذار و اگر از آنها صرف نظر کنی به تو زیان نمی‌رسانند و اگر میان آنها داوری کنی با عدالت داوری کن که خدا عادلان را دوست دارد

وَكَيْفَ يُحَكِّمُونَكَ وَعِنْدَهُمُ التَّورَاةُ فِيهَا حُكْمُ اللَّهِ ثُمَّ يَتَوَلَّنَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ

۴۳

فولادوند: و چگونه تو را داور قرار می دهند با آنکه تورات نزد آنان است که در آن حکم خدا [آمده] ستسیس آنان بعد از این [طلب داوری] پشت می کنند و [واقع] آنان مؤمن نیستند

مکارم: آنها چگونه تو را به داوری می طلبند در حالی که تورات نزد ایشان است و در آن حکم خدا هست (وانگهی) پس از داوری خواستن از حکم تو روی می گردانند، و آنها مؤمن نیستند

إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَاهَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْجَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءَ فَلَا تَخْشُوْا النَّاسَ وَانْخُشُونَ وَلَا تَشْتُرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَمَنْ لَمْ يَحْكُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ

۴۴

فولادوند: ما تورات را که در آن رهنمود و روشنایی بود نازل کردیم پیامبرانی که تسلیم [فرمان خدا] بودند به موجب آن برای یهود داوری می کردند و [همچنین] الهیون و دانشمندان به سبب آنچه از کتاب خدا به آنان سپرده شده و بر آن گواه بودند پس از مردم نترسید و از من بترسید و آیات مرا به بهای ناچیزی مفروشید و کسانی که به موجب آنچه خدا نازل کرده داوری نکرده اند آنان خود کافرانند

مکارم: ما تورات را نازل کردیم که در آن هدایت و نور بود و پیامبران که تسلیم در برابر فرمان خدا بودند، با آن، برای یهودیان حکم می کردند و (همچنین) علماء و دانشمندان به این کتاب الهی که به آنها سپرده شده بود و بر آن گواه بودند، داوری می نمودند، بنابراین (از داوری کردن بر طبق آیات الهی) از مردم نهراسید و از من بترسید و آیات مرا به بهای ناچیز نفروشید و آنها که به احکامی که خدا نازل کرده حکم نمی کنند کافرند.

وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ فِيهَا أَنَّ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ وَالْأَنفَ بِالْأَنفِ وَالْأُذْنَ بِالْأُذْنِ وَالسِّنَ بِالسِّنِ وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌ فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَارَةٌ لَهُ وَمَنْ لَمْ يَحْكُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

۴۵

فولادوند: و در [تورات] بر آنان مقرر کردیم که جان در مقابل جان و چشم در برابر چشم و بینی در برابر بینی و گوش در برابر گوش و دندان در برابر دندان می باشد و زخمها [نیز به همان ترتیب] قصاصی دارند و هر که از آن [قصاص] درگذرد پس آن کفاره [گناهان] او خواهد بود و کسانی که به موجب آنچه خدا نازل کرده داوری نکرده اند آنان خود ستمگرانند

مکارم: و بر آنها (بني اسرائیل) در آن (تورات) مقرر داشتیم که جان در مقابل جان و چشم در مقابل چشم و بینی در برابر بینی و گوش در مقابل گوش و دندان در برابر دندان، می باشد، و هر زخمی قصاص دارد و اگر کسی آن را ببخشد (و از قصاص صرف نظر کند) کفاره (گناهان) او محسوب می شود، و هر کس به احکامی که خدا نازل کرده حکم نکند ستمگر است

وَقَفَيْنَا عَلَى آثَارِهِمْ بِعِيسَى ابْنِ مَرِيمَ مُصَدِّقاً لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَأَةِ وَآتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ
وَمُصَدِّقاً لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَأَةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ ﴿٤٦﴾

فولادوند: و عیسیٰ پسر مریم را به دنبال آنان [=پیامبران دیگر] درآوردیم در حالی که تورات را که پیش از او بود تصدیق داشت و به او انجیل را عطا کردیم که در آن هدایت و نوری است و تصدیق‌کننده تورات قبل از آن است و برای پرهیزگاران رهنمود و اندرزی است

مکارم: و به دنبال آنها (یعنی پیامبران پیشین) عیسیٰ بن مریم را قرار دادیم که به آنچه پیش از او فرستاده شده بود از تورات تصدیق داشت و انجیل را به او دادیم که در آن هدایت و نور بود و (کتاب آسمانی او نیز) تورات را که قبل از او بود تصدیق می‌کرد و هدایت و موعظه برای پرهیزگاران بود.

﴿٤٧﴾ وَلِيَحْكُمُ أَهْلُ الْإِنجِيلِ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فِيهِ وَمَنْ لَمْ يَحْكُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

فولادوند: و اهل انجیل باید به آنچه خدا در آن نازل کرده داوری کنند و کسانی که به آنچه خدا نازل کرده حکم نکنند آنان خود نافرمانند

مکارم: به اهل انجیل (پیروان مسیح) گفتیم باید به آنچه خداوند در آن نازل کرده حکم کنند و کسانی که بر طبق آنچه خدا نازل کرده حکم نمی‌کنند فاسق هستند.

وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقاً لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَمِّمَنَا عَلَيْهِ فَاحْكُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ
وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَا جَاءَ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً
وَاحِدَةً وَلَكِنْ لَيْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُبَيِّنُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ
تَخْتَلِفُونَ ﴿٤٨﴾

فولادوند: و ما این کتاب [=قرآن] را به حق به سوی تو فرو فرستادیم در حالی که تصدیق‌کننده کتابهای پیشین و حاکم بر آنهاست پس میان آنان بر وفق آنچه خدا نازل کرده حکم کن و از هواهایشان [با دور شدن] از حقی که به سوی تو آمده پیروی مکن برای هر یک از شما [امتها] شریعت و راه روشنی قرار داده‌ایم و اگر خدا می‌خواستشما را یک امت قرار می‌داد ولی [خواست] تا شما را در آنچه به شما داده است بیازماید پس در کارهای نیک بر یکدیگر سبقت گیرید بازگشت [همه] شما به سوی خداست آنگاه در باره آنچه در آن اختلاف می‌کردید آگاهتان خواهد کرد

مکارم: و این کتاب را به حق بر تو نازل کردیم، در حالی که کتب پیشین را تصدیق می‌کند و حافظ و نگاهبان آنها است، بنابراین بر طبق احکامی که خدا نازل کرده در میان آنها حکم کن، و از هوا و هوسهای آنها پیروی مکن، و از احکام الهی روی مگردان، ما برای هر کدام از شما آئین و طریقه روشنی قرار دادیم و اگر خدا می‌خواست، همه شما را امت واحدی قرار می‌داد ولی خدا می‌خواهد شما را در آنچه به شما بخشیده بیازماید (و استعدادهای شما را پرورش دهد) بنابراین بکوشید و در نیکیها به یکدیگر سبقت

جوئید، بازگشت همه شما به سوی خدا است و از آنچه در آن اختلاف کرده‌اید به شما خبر خواهد داد!

وَأَنِ الْحُكْمُ بِيَنْهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا يَتَّبِعُ أَهْوَاءَهُمْ وَاحْذَرُوهُمْ أَنْ يَفْتَنُوكُمْ عَنْ بَعْضِ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ فَإِنْ تَوَلُّوْا فَاعْلَمُ أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُصِيبَهُمْ بِبَعْضٍ ذُنُوبِهِمْ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ ﴿٤٩﴾

فولادوند: و میان آنان به موجب آنچه خدا نازل کرده داوری کن و از هواهایشان پیروی مکن و از آنان برحذر باش مبادا تو را در بخشی از آنچه خدا بر تو نازل کرده به فتنه دراندازند پس اگر پشت کردند بدان که خدا می‌خواهد آنان را فقط به [سزا] پاره‌ای از گناهانشان برساند و در حقیقت بسیاری از مردم نافرمانند

مکارم: و باید در میان آنها (اهل کتاب) طبق آنچه خداوند نازل کرده حکم کنی و از هوسهای آنان پیروی مکن و برحذر باش که مبادا تو را از بعض احکامی که خدا بر تو نازل کرده منحرف سازند، و اگر آنها (از حکم و داوری تو) روی گردانند بدان خداوند می‌خواهد آنها را بخاطر پاره‌ای از گناهانشان مجازات کند و بسیاری از مردم فاسقند.

﴿۵۰﴾ أَفَحُكْمُ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُوْقِنُونَ

فولادوند: آیا خواستار حکم جاهلیت‌اند و برای مردمی که یقین دارند داوری چه کسی از خدا بهتر است

مکارم: آیا آنها حکم جاهلیت را (از تو) می‌خواهند، و چه کسی برای افراد با ایمان بهتر از خدا حکم می‌کند؟

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى أُولَيَاءَ بَعْضُهُمْ أُولَيَاءَ بَعْضٍ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِّنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥١﴾

فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده‌اید یهود و نصاری را دوستان [خود] مگیرید [که] بعضی از آنان دوستان بعضی دیگرند و هر کس از شما آنها را به دوستی گیرد از آنان خواهد بود آری خدا گروه ستمگران را راه نمی‌نماید

مکارم: ای کسانی که ایمان آورده‌اید یهود و نصاری را تکیه گاه خود قرار ندهید، آنها تکیه گاه یکدیگرند و کسانی که از شما بانها تکیه کنند از آنها هستند خداوند جمعیت ستمکار را هدایت نمی‌کند.

فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسَارِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ نَحْشَى أَنْ تُصِيبَنَا دَآئِرَةٌ فَعَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِّنْ عِنْدِهِ فَيُصِبِّحُوا عَلَى مَا أَسْرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ تَادِمِينَ ﴿٥٢﴾

فولادوند: می‌بینی کسانی که در دلهایشان بیماری است در [دوستی] با آنان شتاب می‌ورزند می‌گویند می‌ترسیم به ما حادثه ناگواری برسد امید است خدا از جانب خود فتح [منظور] یا امر دیگری را پیش آورد تا [در نتیجه آنان] از آنچه در دل خود نهفته داشته‌اند پشیمان گردد

مکارم: مشاهد می‌کنی افرادی را که در دلهایشان بیماری است در (دوستی با) آنان بر یکدیگر بیشی می‌گیرند، و می‌گویند می‌ترسیم حادثه‌ای برای ما اتفاق بیفتند (و نیاز به کمک آنها داشته باشیم) شاید خداوند پیروزی یا حادثه دیگری از ناحیه خود (به

نفع مسلمانان) پیش بیاورد و این دسته از آنچه در دل پنهان داشتند پشیمان گردند.

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا أَهْؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيمَانِهِمْ إِنَّهُمْ لَمَعَكُمْ حَبْطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَأَصْبَحُوا

خَاسِرِينَ ﴿٥٣﴾

فولادوند: و کسانی که ایمان آورده‌اند می‌گویند آیا اینان بودند که به خداوند سوگندهای سخت می‌خوردند که جدا با شما هستند

اعمالشان تباہ شد و زیانکار گردیدند

مکارم: و آنها که ایمان آورده‌اند می‌گویند آیا این (منافقان) همانها هستند که با نهایت تاکید سوگند یاد کردند که با شما هستیم! (چرا سرانجام کارشان به اینجا رسید) اعمالشان نابود گشت و زیانکار شدند.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَن يَرْتَدِدْ مِنْكُمْ عَنِ الدِّينِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَومٍ يُجْهِمُهُ وَيُحِبِّونَهُ أَذْلَلَةً عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ يُحَاجِهِنَّ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَا إِيمَانَ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتَيْهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٤﴾

فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده‌اید هر کس از شما از دین خود برگردد به زودی خدا گروهی [دیگر] را می‌آورد که آنان را دوست می‌دارد و آنان [نیز] او را دوست دارند [اینان] با مؤمنان فروشن [و] بر کافران سرفرازند در راه خدا جهاد می‌کنند و از سرزنش

هیچ ملامتگری نمی‌ترسند این فضل خداست آن را به هر که بخواهد می‌دهد و خدا گشایشگر داناست

مکارم: ای کسانی که ایمان آورده‌اید هر کس از شما از آئین خود باز گردد (به خدا زیانی نمی‌رساند) خداوند در آینده جمعیتی را می‌آورد، که آنها را دوست دارد و آنها (نیز) او را دوست دارند، در برابر مؤمنان متواضع و در برابر کافران نیرومندند، آنها در راه خدا جهاد می‌کنند و از سرزنش کنندگان هراسی ندارند. این فضل خدا است که بهر کس بخواهد (و شایسته ببیند) می‌دهد و (فضل) خدا وسیع و خداوند داناست.

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقْيِمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ ﴿٥٥﴾

فولادوند: ولی شما تنها خدا و پیامبر اوست و کسانی که ایمان آورده‌اند همان کسانی که نماز بربا می‌دارند و در حال رکوع زکات می‌دهند

مکارم: سرپرست و رهبر شما تنها خدا است، و پیامبر او، و آنها که ایمان آورده‌اند و نماز را برابر می‌دارند و در حال رکوع زکات می‌بردازند.

وَمَن يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ ﴿٥٦﴾

فولادوند: و هر کس خدا و پیامبر او و کسانی را که ایمان آورده‌اند ولی خود بداند [پیروز است چرا که] حزب خدا همان پیروزمندانند

مکارم: و کسانی که ولایت خدا و پیامبر او و افراد با ایمان را بپذیرند (پیروزند زیرا) حزب و جمعیت خدا پیروز می‌باشد!

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَحَدُّوْا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَكُمْ هُزُوْا وَلَعِبًا مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ
وَالْكُفَّارُ أَوْلَيَاءُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾

فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید کسانی را که دین شما را به ریشخند و بازی گرفته اند [چه] از کسانی که پیش از شما به آنان کتاب داده شده و [چه از] کافران دوستان [خود] مگیرید و اگر ایمان دارید از خدا پروا دارید

مکارم: ای کسانی که ایمان آورده اید، افرادی که آئین شما را بیاد استهzae و بازی میگیرند از اهل کتاب و مشرکان، دوست و تکیه گاه خود انتخاب نکنید، و از خدا بپرهیزید اگر ایمان دارید.

وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوهَا هُزُوْا وَلَعِبًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٥٨﴾

فولادوند: و هنگامی که [به وسیله اذان مردم را] به نماز می خوانید آن را به مسخره و بازی میگیرند زیرا آنان مردمی اند که نمی اندیشند

مکارم: آنها هنگامی که (اذان میگوئید و مردم را) به نماز می خوانید آنرا به مسخره و بازی میگیرند، این بخاطر آن است که آنها جمعی هستند که درک نمی کنند.

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَنْقِمُونَ مِنَا إِلَّا أَنْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلُ وَأَنَّ أَكْثَرَكُمْ
فَاسِقُونَ ﴿٥٩﴾

فولادوند: بگو ای اهل کتاب آیا جز این بر ما عیب میگیرید که ما به خدا و به آنچه به سوی ما نازل شده و به آنچه پیش از این فرود آمده است ایمان آورده ایم و اینکه بیشتر شما فاسقید

مکارم: بگو ای اهل کتاب آیا به ما خرده میگیرید! (مگر ما چه کرده ایم) جز اینکه به خداوند یگانه، و به آنچه بر ما نازل شده، و به آنچه پیش از این نازل گردیده است ایمان آورده ایم و این بخاطر آن است که بیشتر شما از راه حق بدر رفته اید (ولذا حق در نظر شما نازیباست).

قُلْ هَلْ أُنْبِئُكُمْ بِشَرٍ مِّنْ ذَلِكَ مَثُوبَةٌ عِنْدَ اللَّهِ مَنْ لَعَنَهُ اللَّهُ وَغَضِيبٌ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمُ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ
وَعَبَدَ الطَّاغُوتَ أُولَئِكَ شَرٌّ مَّكَانًا وَأَضَلُّ عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ﴿٦٠﴾

فولادوند: بگو آیا شما را به بدتر از [صاحبان] این کیفر در پیشگاه خدا خبر دهم همانان که خدا لعنیشان کرده و بر آنان خشم گرفته و از آنان بوزینگان و خوکان پدید آورده و آنانکه طاغوت را پرسش کرده اند اینانند که از نظر منزلت بدتر و از راه راست گمراهترند

مکارم: بگو: آیا شما را از کسانی که جایگاه و پاداششان بدتر از این است با خبر کنم!! کسانی که خداوند آنها را از رحمت خود دور ساخته و مورد خشم قرار داده (و مسخ کرده) و از آنها میمونها و خوکهایی قرار داده و پرسش بت کرده اند موقعیت و محل آنها بدتر است و از راه راست گمراهترند.

وَإِذَا جَاءُوكُمْ قَالُوا أَمْنَا وَقَدْ دَخَلُوا بِالْكُفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا يَكْتُمُونَ ﴿٦١﴾

فولادوند: و چون نزد شما می‌آیند می‌گویند ایمان آوردم در حالی که با کفر وارد شده و قطعاً با همان [کفر] بیرون رفته‌اند و خدا

به آنچه پنهان می‌داشتند داناتر است

مکارم: و هنگامی که نزد شما می‌آیند می‌گویند ایمان آورده‌ایم (اما) با کفر وارد می‌شوند و با کفر خارج می‌گردند و خداوند از آنچه کتمان می‌کردن آگاهتر است.

وَتَرَى كَثِيرًا مِّنْهُمْ يُسَارِعُونَ فِي الْإِثْمِ وَالْعُدُوانِ وَأَكْلِهِمُ السُّحْتَ لَبِئْسٌ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٦٢﴾

فولادوند: و بسیاری از آنان را می‌بینی که در گناه و تعدی و حرامخواری خود شتاب می‌کنند واقعاً چه اعمال بدی انجام می‌دادند

مکارم: بسیاری از آنها را می‌بینی که در گناه و تعدی و خوردن مال حرام بر یکدیگر سبقت می‌جویند، چه زشت است کاری که انجام می‌دهند.

لَوْلَا يَنْهَاهُمُ الرَّبَّانِيُونَ وَالْأَحْبَارُ عَنْ قَوْلِهِمُ الْإِثْمَ وَأَكْلِهِمُ السُّحْتَ لَبِئْسٌ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿٦٣﴾

فولادوند: چرا الهیون و دانشمندان آنان را از گفتار گناه [اللود] و حرامخوارگی‌شان باز نمی‌دارند راستی چه بد است آنچه انجام می‌دادند

مکارم: چرا دانشمندان نصاری و علمای یهود آنها را از سخنان گناه آمیز و خوردن مال حرام نهی نمی‌کنند! چه زشت است عملی که انجام می‌دهند.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَعْلُولَةٌ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلَعْنُوا بِمَا قَالُوا بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوْ طَتَانٌ يُنْفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ وَلَيْزِيدَنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُعْيَانًا وَكُفْرًا وَأَقْيَانًا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ كُلُّمَا أَوْقَدُوا نَارًا لِلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ وَيَسْعَونَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٦٤﴾

فولادوند: و یهود گفتند دست خدا بسته است دستهای خودشان بسته باد و به [سزای] آنچه گفتند از رحمت خدا دور شوند بلکه هر دو دست او گشاده است هر گونه بخواهد می‌بخشد و قطعاً آنچه از جانب پروردگارت به سوی تو فرود آمده بر طغيان و کفر بسیاری از ایشان خواهد افزود و تا روز قیامت می‌انشان دشمنی و کینه افکنیدم هر بار که آتشی برای پیکار برافروختند خدا آن را خاموش ساخت و در زمین برای فساد می‌کوشند و خدا مفسدان را دوست نمی‌دارد

مکارم: و یهود گفتند دست خدا به زنجیر بسته است!، دستهایشان بسته باد و بخاراط این سخن از رحمت (الله) دور شوند! بلکه هر دو دست (قدرت) او گشاده است هر گونه بخواهد می‌بخشد، و این آیات که بر تو از طرف پروردگارت نازل شده بر طغيان و کفر بسیاری از آنها می‌افزاید، و در میان آنها عداوت و دشمنی تا روز قیامت افکنیدم، و هر زمان آتش جنگی افروختند آنرا خداوند خاموش ساخت و برای فساد در زمین تلاش می‌کنند و خداوند مفسدان را دوست ندارد.

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُوا وَاتَّقُوا لَكَفَرْنَا عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَا دُخْلَنَاهُمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٦٥﴾

فولادوند: و اگر اهل کتاب ایمان آورده و پرهیزگاری کرده بودند قطعاً گناهانشان را می‌زدودیم و آنان را به بستانهای پر نعمت

درمی‌آوردیم

مکارم: و اگر اهل کتاب ایمان بیاورند و تقوای پیشه کنند گناهان آنها را می‌بخشیم و در باغهای پر نعمت بهشت وارد می‌سازیم.

وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا التَّوْرَاةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ مِّنْ رَّبِّهِمْ لَا كَلُوا مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ مِّنْهُمْ^{۱۶}

أَمَّةٌ مُّقْتَصِدَةٌ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ سَاءَ مَا يَعْمَلُونَ^{۱۷}

فولادوند: و اگر آنان به تورات و انجلیل و آنچه از جانب پروردگارشان به سویشان نازل شده است عمل می‌کردند قطعاً از بالای

سرشان [برکات آسمانی] و از زیر پاهایشان [برکات زمینی] برخوردار می‌شدند از میان آنان گروهی میانه رو هستند و بسیاری از

ایشان بد رفتار می‌کنند

مکارم: و اگر آنها تورات و انجلیل و آنچه بر آنها از طرف پروردگارشان نازل شده (قرآن) را بربیا دارند از آسمان و زمین روزی خواهند

خورد، جمعی از آنها میانه رو هستند ولی اکثرشان اعمال بدی انجام می‌دهند.

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلَغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَّبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَنْفَعْ فَمَا بَلَغْتَ رِسَالَةُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ^{۱۸}

اللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ^{۱۹}

فولادوند: ای پیامبر آنچه از جانب پروردگارت به سوی تو نازل شده ابلاغ کن و اگر نکنی پیامش را نرسانده‌ای و خدا تو را از [گزند]

مردم نگاه می‌دارد آری خدا گروه کافران را هدایت نمی‌کند

مکارم: ای پیامبر آنچه از طرف پروردگارت بر تو نازل شده است کاملاً (به مردم) برسان و اگر نکنی، رسالت او را انجام نداده‌ای و

خداآوند تو را از (خطرات احتمالی) مردم نگاه میدارد، و خداوند جمعیت کافران (لジョج) را هدایت نمی‌کند.

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابَ لَسْتُمْ عَلَى شَيْءٍ حَتَّىٰ تُقْيِيمُوا التَّوْرَاةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِّنْ رَّبِّكُمْ وَلَيَزِيدَنَّ^{۲۰}

كَثِيرًا مِّنْهُمْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَّبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ^{۲۱}

فولادوند: بگو ای اهل کتاب تا [هنگامی که] به تورات و انجلیل و آنچه از پروردگارتان به سوی شما نازل شده است عمل نکرده‌اید

بر هیچ [آیین بر حقی] نیستید و قطعاً آنچه از جانب پروردگارت به سوی تو نازل شده بر طغیان و کفر بسیاری از آنان خواهد افزود

پس بر گروه کافران اندوه مخور

مکارم: ای اهل کتاب! شما هیچ موقعیتی ندارید مگر اینکه تورات و انجلیل و آنچه بر شما از طرف پروردگارتان نازل شده است بر پا

دارید ولی آنچه بر تو از سوی پروردگارت نازل شده (نه تنها مایه بیداری آنها نمی‌گردد بلکه) بر طغیان و کفر بسیاری از آنها می‌افزاید

بنابر این از این قوم کافر (و مخالفت آنها) غمگین مباش.

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِئُونَ وَالنَّصَارَىٰ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا

فولادوند: کسانی که ایمان آورده و کسانی که یهودی و صابئی و مسیحی اند هر کس به خدا و روز بازیسین ایمان آورد و کار نیکو کند پس نه بیمی برایشان است و نه اندوهگین خواهند شد

مکارم: آنها که ایمان آورده اند و یهودیان و صابئان و مسیحیان هر گاه ایمان به خداوند یگانه و روز جزا بیاورند و عمل صالح انجام دهند نه ترسی بر آنها است و نه غمگین خواهند شد.

لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَأَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ رُسُلاً كَلَّمَا جَاءُهُمْ رَسُولٌ بِمَا لَآتَهُمْ أَنْفُسُهُمْ فَرِيقًا
كَذَّبُوا وَفَرِيقًا يَقْتُلُونَ ﴿٧٠﴾

فولادوند: ما از فرزندان اسرائیل سخت پیمان گرفتیم و به سویشان پیامبرانی روانه کردیم هر بار پیامبری چیزی برخلاف دلخواهشان برایشان آورد گروهی را تکذیب می کردند و گروهی را می کشتند

مکارم: ما از بنی اسرائیل پیمان گرفتیم و رسولانی به سوی آنها فرستادیم (ولی) هر زمان پیامبری برخلاف هوسها و تمایلات آنها می آمد عدهای را تکذیب می کردند و جمعی را می کشتند.

وَحَسِبُوا أَلَا تَكُونَ فِتْنَةٌ فَعَمُوا وَصَمُوا ثُمَّ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا وَصَمُوا كَثِيرٌ مِّنْهُمْ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا
يَعْمَلُونَ ﴿٧١﴾

فولادوند: و پنداشتند کیفری در کار نیست پس کور و کر شدند سپس خدا توبه آنان را پذیرفت باز بسیاری از ایشان کور و کر شدند و خدا به آنچه انجام می دهند بیناست

مکارم: و گمان کردند مجازاتی در کار نخواهد بود لذا (از دیدن حقایق و شنیدن سخنان حق) نابینا و کر شدند سپس (بیدار گشتند و) خداوند توبه آنها را پذیرفت دگر بار (بخواب غفلت فرو رفتن و) بسیاری از آنها کور و کر شدند و خداوند به آنچه انجام میدهند داناست.

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرِيمَ وَقَالَ الْمَسِيحُ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ
إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكُ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنصَارٍ ﴿٧٢﴾

فولادوند: کسانی که گفتند خدا همان مسیح پسر مریم است قطعاً کافر شده اند و حال آنکه مسیح می گفت ای فرزندان اسرائیل پروردگار من و پروردگار خودتان را بپرستید که هر کس به خدا شرک آورد قطعاً خدا بهشت را بر او حرام ساخته و جایگاهش آتش است و برای ستمکاران یاورانی نیست

مکارم: آنها که گفتند خداوند همان مسیح بن مریم است بطور مسلم کافر شدند (با اینکه خود) مسیح گفت ای بنی اسرائیل خداوند یگانه ای را که پروردگار من و شمامست پرستش کنید چه اینکه هر کس شریکی برای خدا قرار دهد، خداوند بهشت را بر او حرام کرده است و جایگاه او دوزخ است و ستمکاران یار و یاوری ندارند.

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ثَالِثُ ثَلَاثَةٍ وَمَا مِنْ إِلَهٌ إِلَّا إِلَهٌ وَاحِدٌ وَإِنْ لَمْ يَتَهُوْ عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمْسَنَ
الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٣﴾

فولادوند: کسانی که [به تثلیث قائل شده و] گفتند خدا سومین [شخص از] سه [شخص یا سه اقوام] است قطعاً کافر شده‌اند و حال آنکه هیچ معبدی جز خدای یکتا نیست و اگر از آنچه می‌گویند باز نایستند به کافران ایشان عذابی دردناک خواهد رسید
مکارم: آنها که گفتند خداوند یکی از سه خدا است (نیز) بطور مسلم کافر شدند با اینکه معبدی جز معبد یگانه نیست و اگر از آنچه می‌گویند دست برندارند عذاب دردناکی به کافران آنها (که روی این عقیده ایستادگی کنند) خواهد رسید.

أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَعْفِرُونَهُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٧٤﴾

فولادوند: جرا به درگاه خدا توبه نمی‌کنند و از وی آمرزش نمی‌خواهند و خدا آمرزنده مهربان است

مکارم: آیا توبه نمی‌کنند و به سوی خدا باز نمی‌گردند و از او طلب آمرزش نمی‌نمایند و خداوند آمرزنده مهربان است.

مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرِيمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ وَأُمُّهُ صِدِّيقَةٌ كَانَا يَأْكُلَانِ الطَّعَامَ انظُرْ كَيْفَ
بُبَيْنُ لَهُمُ الآيَاتِ ثُمَّ انظُرْ أَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿٧٥﴾

فولادوند: مسیح پسر مریم جز پیامبری نبود که پیش از او [نیز] پیامبرانی آمده بودند و مادرش زنی بسیار راستگو بود هر دو غذا می‌خوردند بنگر چگونه آیات [خود] را برای آنان توضیح می‌دهیم سپس بین چگونه [از حقیقت] دور می‌افتد

مکارم: مسیح فرزند مریم فقط فرستاده (خدا) بود پیش از وی نیز فرستادگان دیگری بودند مادرش نیز زن بسیار راستگوئی بود هر دو غذا می‌خوردند (با این حال چگونه دعوی الوهیت مسیح و عبادت مادرش مریم می‌کنید؟) بنگر چگونه نشانه‌ها را برای آنها آشکار می‌سازیم سپس بنگر چگونه آنها از حق باز داشته می‌شوند؟

قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٧٦﴾

فولادوند: بگو آیا غیر از خدا چیزی را که اختیار زیان و سود شما را ندارد می‌پرستید و حال آنکه خداوند شنواه داناست

مکارم: بگو آیا جز خدا چیزی را می‌پرسید که نه مالک زیان شماست و نه سود شما، و خداوند شنوا و دانا است.

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَعْلُوْا فِي دِينِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلَّوْا مِنْ قَبْلٍ وَأَضَلُّوا كَثِيرًا
وَضَلُّوا عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ﴿٧٧﴾

فولادوند: بگو ای اهل کتاب در دین خود بناحق گرافه‌گویی نکنید و از پی هوسهای گروهی که پیش از این گمراه گشتند و بسیاری [از مردم] را گمراه کردند و [خود] از راه راست منحرف شدند نروید

مکارم: بگو ای اهل کتاب در دین خود غلو (و زیاده روی) نکنید و غیر از حق نگوئید و از هوسهای جمعیتی که پیشتر از این گمراه شدند و دگران را گمراه کردند و از راه راست منحرف گشتند پیروی ننمایید.

لُعْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَىٰ لِسَانِ دَاوُدَ وَعِيسَى ابْنِ مَرِيمَ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ

﴿٧٨﴾

فولادوند: از میان فرزندان اسرائیل آنان که کفر ورزیدند به زبان داود و عیسی بن مریم مورد لعنت قرار گرفتند این [کیفر] به خاطر آن بود که عصيان ورزیده و [از فرمان خدا] تجاوز می‌کردند

مکارم: آنها که از بنی اسرائیل کافر شدند بر زبان داود و عیسی بن مریم لعن (و نفرین) شدند، این بخاطر آن بود که گناه می‌کردند و تجاوز می‌نمودند.

كَانُوا لَا يَتَنَاهُونَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُ لَبِئْسٌ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٧٩﴾

فولادوند: [و] از کار رشتی که آن را مرتکب می‌شدند یکدیگر را بازنمی‌داشتند راستی چه بد بود آنچه می‌کردند

مکارم: آنها از اعمال رشتی که انجام می‌دادند یکدیگر را نهی نمی‌کردند چه بدکاری انجام می‌دادند.

تَرَىٰ كَثِيرًا مِّنْهُمْ يَتَوَلَّونَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَبِئْسٌ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ أَنفُسُهُمْ أَن سَخِطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِي الْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ ﴿٨٠﴾

فولادوند: بسیاری از آنان را می‌بینی که با کسانی که کفر ورزیده‌اند دوستی می‌کنند راستی چه رشت است آنچه برای خود بیش فرستادند که [در نتیجه] خدا بر ایشان خشم گرفت و پیوسته در عذاب می‌مانند

مکارم: بسیاری از آنها را می‌بینی که کافران (و بت پرستان) را دوست می‌دارند (و با آنها طرح دوستی می‌بریزند) چه بد اعمالی از بیش برای (معد) خود فرستادند که نتیجه آن خشم خداوند بود و در عذاب (الله) جاودانه خواهند ماند.

وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالنَّبِيِّ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مَا اتَّخَذُوهُمْ أَوْلِيَاءُ وَلَكِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٨١﴾

فولادوند: و اگر به خدا و پیامبر و آنچه که به سوی او فرود آمده ایمان می‌آورند آنان را به دوستی نمی‌گرفتند لیکن بسیاری از ایشان نافرمانند

مکارم: و اگر ایمان به خدا و پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) و آنچه بر او نازل شده می‌آورند (هرگز) آنها را بدوسستی اختیار نمی‌کردند، ولی بسیاری از آنها فاسقند.

لَتَجَدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ آمَنُوا إِلَيْهِمْ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا وَلَتَجَدَنَّ أَقْرَبَهُمْ مَوْدَةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصَارَىٰ ذَلِكَ بِأَنَّ مِنْهُمْ قِسِّيسِينَ وَرُهْبَانًا وَأَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٨٢﴾

فولادوند: مسلمان یهودیان و کسانی را که شرک ورزیده‌اند دشمن‌ترین مردم در دوستی با مؤمنان خواهی یافت و قطعاً کسانی را که گفتند ما نصرانی هستیم نزدیکترین مردم در دوستی با مؤمنان خواهی یافت زیرا برخی از آنان دانشمندان و رهبانانی‌اند که تکبر نمی‌ورزند

مکارم: بطور مسلم یهود و مشرکان را دشمنترين مردم نسبت به مؤمنان خواهی یافت، ولی آنها را که می‌گویند مسیحی هستیم نزدیکترین دوستان به مومنان می‌باید، این به خاطر آن است که در میان آنها افرادی دانشمند و تارک دنیا هستند و آنها (در برابر حق) تکبر نمی‌ورزند.

وَإِذَا سَمِعُواْ مَا أُنْزِلَ إِلَي الرَّسُولِ تَرَى أَعْيُنَهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا
فَأَكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ۝٨٣

فولادوند: و چون آنچه را به سوی این پیامبر نازل شده بشنوند می‌بینی بر اثر آن حقیقتی که شناخته‌اند اشک از چشمها یشان سرازیر می‌شود می‌گویند پروردگارا ما ایمان آورده‌ایم پس ما را در زمرة گواهان بنویس

مکارم: و هر زمان آیاتی را که بر پیامبر نازل شده بشنوند چشمها ی آنها را می‌بینی که (از شوق) اشک می‌ریزد بخاطر حقیقتی را که دریافته‌اند، آنها می‌گویند: پروردگارا ایمان آوردیم، ما را با گواهان (و شاهدان حق) بنویس.

وَمَا لَنَا لَا تُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَنَطَمْعُ أَنْ يُدْخِلَنَا رَبَّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ ۝٨٤

فولادوند: و برای ما چه [عذری] است که به خدا و آنچه از حق به ما رسیده ایمان نیاوریم و حال آنکه چشم داریم که پروردگارمان ما را با گروه شایستگان [به بهشت] درآورد

مکارم: چرا ما ایمان به خدا و آنچه از حق به ما رسیده نیاوریم در حالی که آرزو داریم ما را در زمرة جمعیت صالحان قرار دهد؟! فَأَتَابَهُمُ اللَّهُ بِمَا قَالُواْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ۝٨٥

فولادوند: پس به پاس آنچه گفتند خدا به آنان باعهایی پاداش داد که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است در آن جاودانه می‌مانند و این پاداش نیکوکاران است

مکارم: خداوند آنها را به خاطر این سخن باعهایی از بهشت پاداش داد که از زیر درختان آن نهرها جاری است، جاودانه در آن خواهند ماند و این جزای نیکوکاران است.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ۝٨٦

فولادوند: و کسانی که کفر ورزیدند و آیات ما را دروغ پنداشتند آنان همدم آتشند
مکارم: و کسانی که کافر شدند و آیات ما را تکذیب کردند آنها اهل دوزخند.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُحرِّمُوا طَيِّبَاتِ مَا أَحَلَ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُ الْمُعْتَدِلِينَ ۝٨٧

فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده‌اید چیزهای پاکیزه‌ای را که خدا برای [استفاده] شما حلال کرده حرام مشمارید و از حد مگذرید که خدا از حدگذرندگان را دوست نمی‌دارد

مکارم: ای کسانی که ایمان آورده‌اید چیزهای پاکیزه را که خداوند برای شما حلال کرده بر خود حرام نکنید، و از حد تجاوز ننمائید.

زیرا خداوند متجاوزان را دوست نمی‌دارد.

﴿٨٨﴾ وَكُلُوا مِمَّا رَزَقْتُكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيْبًا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ

فولادوند: و از آنچه خداوند روزی شما گردانیده حلال و پاکیزه را بخورید و از آن خدایی که بدو ایمان دارید پروا دارید
مکارم: و از نعمتهای حلال و پاکیزهای که خداوند به شما روزی داده بخورید و از (مخالفت) خداوندی که به او ایمان دارید پرهازید.

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَدْتُمُ الْأَيْمَانَ فَكَفَارَتُهُ إِطْعَامُ عَشَرَةِ مَسَاكِينَ
مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعِمُونَ أَهْلِيْكُمْ أَوْ كِسْوَتِهِمْ أَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ذَلِكَ كَفَارَةً
أَيْمَانِكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ وَاحْفَظُوا أَيْمَانِكُمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٨٩﴾

فولادوند: خدا شما را به سوگندهای بیهوده‌تان مؤاخذه نمی‌کند ولی به سوگندهایی که [از روی اراده] می‌خورید [و می‌شکنید]
شما را مؤاخذه می‌کند و کفاره‌اش خوراک دادن به ده بینواست از غذاهای متوسطی که به کسان خود می‌خورانید یا پوشانیدن
آنان یا آزاد کردن بنده‌ای و کسی که [هیچ یک از اینها را] نیابد [باید] سه روز روزه بدارد این است کفاره سوگندهای شما وقتی که
سوگند خوردید و سوگندهای خود را پاس دارید این گونه خداوند آیات خود را برای شما بیان می‌کند باشد که سپاسگزاری کنید
مکارم: خداوند شما را به خاطر سوگندهای بیهوده (و خالی از اراده) مواخذه نمی‌کند ولی در برابر سوگندهایی که (از روی اراده)
محکم کرده‌اید مواخذه می‌کند، کفاره این گونه قسمها اطعمام ده نفر مستمند، از غذاهای معمولی است که به خانواده خود
می‌دهید، یا لباس پوشانیدن بر آن ده نفر یا آزاد کردن یک برده، و کسی که هیچ‌کدام از اینها را نباید سه روز روزه می‌گیرد، این
کفاره سوگندهای شمامست به هنگامی که سوگند یاد می‌کنید (و مخالفت مینماید) و سوگندهای خود را حفظ کنید و نشکنید،
این چنین خداوند آیات خود را برای شما بیان می‌کند تا شکر او را بجا آورید.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ ﴿٩٠﴾

فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده‌اید شراب و قمار و بتها و تیرهای قرعه پلیدند [و] از عمل شیطانند پس از آنها دوری گزینید
باشد که رستگار شوید

مکارم: ای کسانی که ایمان آورده‌اید شراب و قمار و بتها و از لام (که یکنوع بخت آزمائی بوده) پلیدند و از عمل شیطانند از آنها
دوری کنید تا رستگار شوید.

إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبُعْضَاءِ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنِ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ
الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ ﴿٩١﴾

فولادوند: همانا شیطان می‌خواهد با شراب و قمار میان شما دشمنی و کینه ایجاد کند و شما را از یاد خدا و از نماز باز دارد پس

مکارم: شیطان می‌خواهد در میان شما بوسیله شراب و قمار عداوت ایجاد کند، و شما را از ذکر خدا و از نماز باز دارد آیا (با اینهمه زبان و فساد و با این نهی اکید) خودداری خواهید کرد؟!

﴿۹۲﴾ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَاحْذَرُوا فِإِنْ تَوَلَّتُمْ فَاعْلَمُوا أَنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ

فولادوند: و اطاعت خدا و اطاعت پیامبر کنید و [از گناهان] بر حذر باشید پس اگر روی گردانید بدانید که بر عهده پیامبر ما فقط رساندن [پیام] آشکار است

مکارم: و اطاعت خدا و اطاعت پیامبر کنید و (از مخالفت فرمان او) بترسید، و اگر روی برگردانید (و مخالفت نمائید مستحق مجازات خواهید بود) و بدانید بر پیامبر ما جز ابلاغ آشکار چیز دیگری نیست (و این وظیفه را در برابر شما انجام داده است).

لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوا إِذَا مَا أَتَقَوْا وَآمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ثُمَّ أَتَقَوْا وَآمَنُوا ثُمَّ أَتَقَوْا وَأَحْسَنُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿۹۳﴾

فولادوند: بر کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده‌اند گناهی در آنچه [قبلًا] خورده‌اند نیست در صورتی که تقوا پیشه کنند و ایمان بیاورند و کارهای شایسته کنند سپس تقوا پیشه کنند و ایمان بیاورند آنگاه تقوا پیشه کنند و احسان نمایند و خدا نیکوکاران را دوست می‌دارد

مکارم: بر کسانی که ایمان آورده‌اند و عمل صالح انجام داده‌اند گناهی در آنچه خورده‌اند نیست (و نسبت به نوشیدن شراب قبل از نزول حکم تحريم مجازات نمی‌شوند) مشروط بر اینکه تقوا پیشه کنند و ایمان آورند و عمل صالح انجام دهند، سپس تقوا پیشه کنند و ایمان آورند، سپس تقوا پیشه کنند و نیکی نمایند، و خداوند نیکوکاران را دوست می‌دارد.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَيَبْلُوَنَّكُمُ اللَّهُ بِشَيْءٍ مِّنَ الصَّيْدِ تَنَاهُ أَيْدِيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَخَافُهُ بِالْغَيْبِ فَمَنْ اعْتَدَى بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۹۴﴾

فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده‌اید خدا شما را به چیزی از شکار که در دسترس شما و نیزه‌های شما باشد خواهد آزمود تا معلوم دارد چه کسی در نهان از او می‌ترسد پس هر کس بعد از آن تجاوز کند برای او عذابی دردنک خواهد بود

مکارم: ای کسانی که ایمان آورده‌اید خداوند شما را به مقداری شکار که (به نزدیکی شما می‌آیند) دستها و نیزه‌های شما به آنها می‌رسد، می‌آزماید، تا معلوم شود چه کسی از خدا به وسیله ایمان به غیب می‌ترسد، و هر کس بعد از آن تجاوز کند مجازات دردنکی خواهد داشت.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَأَنْتُمْ حُرُمٌ وَمَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُتَعَمِّدًا فَجَزَاءٌ مُثُلُّ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعَمِ يَحْكُمُ بِهِ ذُوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ هَدِيًّا بِالْغَيْرِ الْكَعْبَةِ أَوْ كَفَّارَةً طَعَامٌ مَسَاكِينٌ أَوْ عَدْلٌ ذَلِكَ صِيَامًا لَيَذُوقَ وَبَالَ

﴿٩٥﴾ أَمْرِهِ عَفَا اللَّهُ عَمَّا سَلَفَ وَمَنْ عَادَ فَيَتَقَمَّ اللَّهُ مِنْهُ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو اِنتِقامٍ

فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده‌اید در حالی که محمید شکار را مکشید و هر کس از شما عمدًا آن را بکشد باید نظری آنچه کشته است از چهارپایان کفاره‌ای بدهد که [نظری بودن] آن را دو تن عادل از میان شما تصدیق کنند و به صورت قربانی به کعبه برسد یا به کفاره [آن] مستمندان را خوارک بدهد یا معادلش روزه بگیرد تا سزاًی رشتکاری خود را بچشد خداوند از آنچه در گذشته واقع شده عفو کرده است و [لی] هر کس تکرار کند خدا از او انتقام می‌گیرد و خداوند توانا و صاحب انتقام است.

مکارم: ای کسانی که ایمان آورده‌اید شکار را در حال احرام به قتل نرسانید و هر کس از شما عمدًا آنرا به قتل برساند باید کفاره‌ای معادل آن از چهار پایان بدهد، کفاره‌ای که دو نفر عادل از شما معادل بودن آنرا تصدیق کنند، و به صورت قربانی به (حریم) کعبه برسد، یا (بجای قربانی) اطعمام مستمندان کند یا معادل آن روزه بگیرد تا کیفر کار خود را بچشد، خداوند از آنچه در گذشته واقع شده عفو کرده است و هر کس تکرار کند خداوند از او انتقام می‌گیرد و خداوند توانا و صاحب انتقام است.

أَحِلَّ لَكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ مَتَاعًا لَكُمْ وَلِلْسَّيَارَةِ وَحُرْمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا وَاتَّقُوا اللَّهَ
الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٩٦﴾

فولادوند: صید دریا و ماقولات آن برای شما حلال شده است تا برای شما و مسافران بهره‌ای باشد و [لی] صید بیابان مادام که محروم می‌باشید بر شما حرام گردیده است و از خدایی که نزد او محسور می‌شوید پروا دارید.

مکارم: صید دریا و طعام آن برای شما حلال است تا شما و مسافران از آن بهره مند شوید، ولی مادام که محروم هستید صید صhra برای شما حرام است و از (نافرمانی) خدائی که به سوی او محسور می‌شوید بترسید.

جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِيَاماً لِلنَّاسِ وَالشَّهْرُ الْحَرَامُ وَالْهَدْيَ وَالْقَلَائِدَ ذَلِكَ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ
مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٩٧﴾

فولادوند: خداوند [زیارت] کعبه بیت الحرام را وسیله به پا داشتن [مصالح] مردم قرار داده و ماه حرام و قربانیهای بی‌نشان و قربانیهای نشاندار را [نیز به همین منظور مقرر فرموده است] این [جمله] برای آن است تا بدانید که خدا آنچه را در آسمانها و آنچه را در زمین است می‌داند و خداست که بر هر چیزی داناست.

مکارم: خداوند، کعبه، بیت الحرام، را وسیله‌ای برای سامان بخشیدن به کار مردم قرار داده و همچنین ماه حرام و قربانیهای بی‌نشان و قربانیهای نشاندار، اینگونه احکام (حساب شده و دقیق) به خاطر آن است که بدانید خداوند آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است میداند و خداوند به هر چیزی دانا است.

اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٩٨﴾

فولادوند: بدانید که خدا سخت‌کیفر است و [بدانید] که خدا آمرزنده مهربان است.

مکارم: بدانید خدا دارای مجازات شدید و (در عین حال) آمرزنده و مهربان است.

﴿٩٩﴾ مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبَدِّلُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ

فولادوند: بر پیامبر [خدا وظیفه‌ای] جز ابلاغ [رسالت] نیست و خداوند آنچه را آشکار و آنچه را پوشیده می‌دارید می‌داند
مکارم: پیامبر وظیفه‌ای جز ابلاغ رسالت (و دستورهای الهی) ندارد (و مسئول اعمال شما نیست) و خدا میداند چه چیزها را آشکار، و چه چیزها را پنهان میدارند.

قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيْبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولَئِكَ الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

﴿١٠٠﴾

فولادوند: بگو پلید و پاک یکسان نیستند هر چند کثرت پلید[ها] تو را به شگفت آورد پس ای خردمندان از خدا پروا کنید باشد که رستگار شوبد

مکارم: بگو (هیچگاه) ناپاک و پاک مساوی نیستند اگر چه کثرت ناپاکها تو را به شگفتی بیندازد، از (مخالفت) خدا پرهیزید ای صاحبان خرد، تا رستگار شوید.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَنْ أَشْياءٍ إِنْ تُبَدِّلَ لَكُمْ سُؤْكُمْ وَإِنْ تَسْأَلُوا عَنْهَا حِينَ يُنَزَّلُ الْقُرْآنُ ثُبَدَ لَكُمْ

عَفَا اللَّهُ عَنْهَا وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ

فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده‌اید از چیزهایی که اگر برای شما آشکار گردد شما را اندوهناک می‌کند می‌رسید و اگر هنگامی که قرآن نازل می‌شود در باره آنها سوال کنید برای شما روشن می‌شود خدا از آن [پرسشهای بیجا] گذشت و خداوند آمرزند بردبار است

مکارم: ای کسانی که ایمان آورده‌اید از مسائلی سوال نکنید که اگر برای شما آشکار گردد شما را ناراحت می‌کند، و اگر به هنگام نزول قرآن از آنها سوال کنید برای شما آشکار می‌شود، خداوند آنها را بخشیده (و از آن صرف نظر کرده) است و خداوند آمرزند و حلیم است.

قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ مِّنْ قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ

فولادوند: گروهی پیش از شما [نیز] از این [گونه] پرسشها کردند آنگاه به سبب آن کافر شدند

مکارم: جمعی از پیشینیان از آنها سوال کردند و سپس به مخالفت با آن برخاستند، (ممکن است شما هم چنان سرنوشتی پیدا کنید).

مَا جَعَلَ اللَّهُ مِنْ بَحِيرَةٍ وَلَا سَائِبَةٍ وَلَا وَصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ وَلَكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَأَكْثُرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ

﴿١٠٣﴾

فولادوند: خدا [چیزهای ممنوعی از قبیل] بحیره و سائبه و وصیله و حام قرار نداده است ولی کسانی که کفر ورزیدند بر خدا دروغ

مکارم: خداوند هیچگونه بحیره و سائبه و وصیله و حام قرار نداده است (اشارة به چهار نوع از حیوانات اهلی که در زمان جاھلیت استفاده از آنها را ممنوع می‌دانستند و این بدعت در اسلام ممنوع شد) ولی کسانی که کافر شدند بر خدا دروغ می‌بینند و بیشتر آنها نمی‌فهمند.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ قَالُوا حَسِبْنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءُنَا أَوَلَوْ كَانَ آباؤُهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿١٠٤﴾

فولادوند: و چون به آنان گفته شود به سوی آنچه خدا نازل کرده و به سوی پیامبر[ش] بیایید می‌گویند آنچه پدران خود را بر آن یافته‌ایم ما را بس است آیا هر چند پدرانشان چیزی نمی‌دانسته و هدایت نیافته بودند

مکارم: و هنگامی که به آنها گفته شود، به سوی آنچه خدا نازل کرده و به سوی پیامبر بیایید می‌گویند آنچه را از پدران خود یافته‌ایم ما را بس است! آیا نه چنین است که پدران آنها چیزی نمی‌دانستند و هدایت نیافته بودند؟!

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنفُسَكُمْ لَا يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فِي نِبْئَكُمْ
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾

فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده‌اید به خودتان بپردازید هر گاه شما هدایت یافتد آن کس که گمراه شده است به شما زیانی نمی‌رساند بازگشت همه شما به سوی خداست پس شما را از آنچه انجام می‌دادید آگاه خواهد کرد

مکارم: ای کسانی که ایمان آورده‌اید مراقب خود باشید، هنگامی که شما هدایت یافtid گمراهی کسانی که گمراه شده‌اند به شما زیانی نمی‌رساند، بازگشت همه شما به سوی خدا است و شما را از آنچه عمل میکردید آگاه می‌سازد.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا شَهَادَةُ بَيْنِكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةُ أُثْنَانِ ذَوَا عَدْلٍ مُنْكُمْ أَوْ آخَرَانِ
مِنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنْتُمْ ضَرَبَتُمْ فِي الْأَرْضِ فَأَصَابَتُكُمْ مُصِيبَةُ الْمَوْتِ تَحْبِسُونَهُمَا مِنْ بَعْدِ الصَّلَاةِ فَيُقْسِمُانِ
بِاللَّهِ إِنِّي أَرْتَبَتُمْ لَا نَشْتَرِي بِهِ ثَمَنًا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَى وَلَا نَكْتُمُ شَهَادَةَ اللَّهِ إِنَّا إِذَا لَمْنَ الْآثِمِينَ ﴿١٠٦﴾

فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده‌اید هنگامی که یکی از شما را [نشانه‌های] مرگ دررسید باید از میان خود دو عادل را در موقع وصیت به شهادت میان خود فرا خوانید یا اگر در سفر بودید و مصیبت مرگ شما را فرا رسید [و شاهد مسلمان نبود] دو تن از غیر [همکیشان] خود را [به شهادت بطلبید] و اگر [در صداقت آنان] شک کردید پس از نماز آن دو را نگاه می‌دارید پس به خدا سوگند یاد می‌کنند که ما این [حق] را به هیچ قیمتی نمی‌فروشیم هر چند [پای] خوشاوند [در کار] باشد و شهادت الهی را کتمان نمی‌کنیم که [اگر کتمان حق کنیم] در این صورت از گناهکاران خواهیم بود

مکارم: ای کسانی که ایمان آورده‌اید هنگامی که مرگ یکی از شما فرا رسید در موقع وصیت باید دو نفر عادل را از میان شما به شهادت بطلبید، یا اگر مسافرت کردید و مرگ شما را فرا رسید (و در راه مسلمانی نیافتید) دو نفر از غیر شما، و اگر به هنگام ادای

شهادت در صدق آنها شک کردید آنها را بعد از نماز نگاه می‌دارید تا سوگند یاد کنند که ما حاضر نیستیم حق را به چیزی بفروشیم اگرچه در مورد خویشاوندان ما باشد و شهادت الهی را کتمان نمی‌کنیم که از گناهکاران خواهیم بود.

فَإِنْ عُثِّرَ عَلَىٰ أَنَّهُمَا اسْتَحْقَقاً إِثْمًا فَآخِرَانِ يُقُومَانْ مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ اسْتَحْقَقُ عَيْنِهِمُ الْأَوْلَيَانِ فَيُقْسِمَانِ
بِاللَّهِ لَشَهَادَتِنَا أَحَقُّ مِنْ شَهَادَتِهِمَا وَمَا اعْتَدَنَا إِنَّا إِذَا لَمْنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٧﴾

فولادوند: و اگر معلوم شد که آن دو دستخوش گناه شده‌اند دو تن دیگر از کسانی که بر آنان ستم رفته است و هر دو [به میت] نزدیکترند به جای آن دو [شاهد قبلی] قیام کنند پس به خدا سوگند یاد می‌کنند که گواهی ما قطعاً از گواهی آن دو درست‌تر است و [از حق] تجاوز نکرده‌ایم چرا که [اگر چنین کنیم] از ستمکاران خواهیم بود

مکارم: و اگر اطلاعی حاصل شود که آن دو مرتكب گناهی شده‌اند (و حق را کتمان کرده‌اند) دو نفر از کسانی که گواهان نخست بر آنها ستم کرده‌اند به جای آنها قرار می‌گیرند و به خدا سوگند یاد می‌کنند که گواهی ما از گواهی آن دو به حق نزدیکتر است و ما مرتكب تجاوزی نشده‌ایم که اگر چنین کرده باشیم از ظالمان خواهیم بود.

ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ عَلَىٰ وَجْهِهَا أَوْ يَخَافُوا أَنْ تُرَدَّ أَيمَانُهُمْ وَأَتَقُوا اللَّهَ وَاسْمَعُوا
وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿١٠٨﴾

فولادوند: این [روش] برای اینکه شهادت را به صورت درست ادا کنند یا بترسند که بعد از سوگند خوردن شان سوگندهایی [به وارثان میت] برگردانده شود [به صواب] نزدیکتر است و از خدا پروا دارید و [این پندها را] بشنوید و خدا گروه فاسقان را هدایت نمی‌کند

مکارم: این کار بیشتر سبب می‌شود که به حق گواهی دهنند (و از خدا بترسند) و یا (از مردم) بترسند که (دروغشان فاش گردد و) سوگندهای جای سوگندهای آنها را بگیرد، و از (مخالفت) خدا پرهیزید و گوش فرا دهید و خداوند جمعیت فاسقان را هدایت نمی‌کند.

يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أُجِبْتُمْ قَالُوا لَا عِلْمَ لَنَا إِنَّكَ أَنْتَ عَلَامُ الْغُيُوبِ ﴿١٠٩﴾

فولادوند: [یاد کن] روزی را که خدا پیامبران را گرد می‌آورد پس می‌فرماید چه پاسخی به شما داده شد می‌گویند ما را هیچ دانشی نیست توبی که دانای رازهای نهانی

مکارم: از آن روز بترسید که خداوند پیامبران را جمع می‌کند و به آنها می‌گوید مردم در برابر دعوت شما چه پاسخی دادند؟ می‌گویند ما چیزی نمی‌دانیم تو خود از تمام پنهانیها آگاهی.

إِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنَ مَرِيْمَ اذْ كُرْ نَعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلَىٰ وَالدِّتِكَ إِذْ أَيَّدْتُكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ ثُكَلْمُ النَّاسِ
فِي الْمَهْدِ وَكَهْلَا وَإِذْ عَلَمْتُكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَإِذْ تَخْلُقُ مِنَ الطَّيْنِ كَهْيَةَ الطَّيْرِ

بِإِذْنِي فَتَنْفُحُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِي وَتَبْرِيءُ الْأَكْمَهُ وَالْأَبْرَصَ بِإِذْنِي وَإِذْ تُخْرُجُ الْمَوْتَى بِإِذْنِي وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَنْكَ إِذْ جَعْتُهُمْ بِالْبَيْنَاتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿١١٠﴾

فولادوند: [یاد کن] هنگامی را که خدا فرمود ای عیسی پسر مریم نعمت مرا بر خود و بر مادرت به یاد آور آنگاه که تو را به روح القدس تایید کردم که در گهواره [به اعجاز] و در میانسالی [به وحی] با مردم سخن گفتی و آنگاه که تو را کتاب و حکمت و تورات و انجیل آموختم و آنگاه که به اذن من از گل [چیزی] به شکل پرنده می‌ساختی پس در آن می‌دمیدی و به اذن من پرنده‌ای می‌شد و کور مادرزاد و پیس را به اذن من شفا می‌دادی و آنگاه که مردگان را به اذن من [زنده از قبر] بیرون می‌آوردی و آنگاه که [آسیب] بنی اسرائیل را هنگامی که برای آنان حجتهای آشکار آورده بودی از تو باز داشتم پس کسانی از آنان که کافر شده بودند گفتند این[ها چیزی] جز افسونی آشکار نیست

مکارم: بیاد آور هنگامی را که خداوند به عیسی بن مریم گفت متذکر نعمتی که بر تو و مادرت دادم باش، زمانی که تو را بوسیله روح القدس تقویت کردم که در گاهواره و به هنگام بزرگی با مردم سخن می‌گفتی، و هنگامی که کتاب و حکمت و تورات و انجیل بر تو آموختم، و هنگامی که به فرمان من از گل چیزی بصورت پرنده می‌ساختی و در آن می‌دمیدی و به فرمان من پرنده‌ای می‌شد و کور مادرزاد و مبتلا به بیماری پیسی را به فرمان من شفا میدادی، و مردگان را (نیز) به فرمان من زنده میکردی، و هنگامی که بنی اسرائیل را از آسیب رسانیدن به تو باز داشتم در آن موقع که دلایل روشی برای آنها آورده ولی جمعی از کافران آنها گفتند اینها جز سحر آشکار نیست.

وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْحَوَارِيْنَ أَنْ آمِنُوا بِي وَبِرَسُولِي قَالُواْ آمَنَّا وَأَشْهَدُ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿١١١﴾

فولادوند: و [یاد کن] هنگامی را که به حواریون وحی کردم که به من و فرستاده‌ام ایمان آورید گفتند ایمان آوردیم و گواه باش که ما مسلمانیم

مکارم: و بیاد آور زمانی را که به حواریون وحی فرستادم که به من و فرستاده من ایمان بیاورید، آنها گفتند ایمان آوردیم و گواه باش که ما مسلمانیم.

إِذْ قَالَ الْحَوَارِيْنَ يَا عِيسَى ابْنَ مَرِيمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ أَنْ يُنَزِّلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِّنَ السَّمَاءِ قَالَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾

فولادوند: و [یاد کن] هنگامی را که حواریون گفتند ای عیسی پسر مریم آیا پروردگارت می‌تواند از آسمان خوانی برای ما فرود آورد [عیسی] گفت اگر ایمان دارید از خدا پروا دارید

مکارم: در آن هنگام که حواریون گفتند: ای عیسی بن مریم آیا پروردگار تو می‌تواند مائده‌ای از آسمان نازل کند؟ او (در پاسخ) گفت از خدا پیرهیزید اگر با ایمان هستید!

قَالُواْ نُرِيدُ أَنْ تَأْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمِئِنَ قُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ أَنْ قَدْ صَدَقْنَا وَنَكُونَ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿١١٣﴾

فولادوند: گفتند میخواهیم از آن بخوریم و دلهای ما آرامش یابد و بدانیم که به ما راست گفته‌ای و بر آن از گواهان باشیم

مکارم: گفتند (ما نظر سوئی نداریم) میخواهیم از آن بخوریم و دلهای ما (به رسالت تو) مطمئن گردد و بدانیم به ما راست گفته‌ای

و بر آن گواه باشیم.

قالَ عِيسَى ابْنُ مَرِيمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِأَوْلَانَا وَآخِرَنَا وَآيَةً مُّنْكَرٌ

وَأَرْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿١١٤﴾

فولادوند: عیسی پسر مریم گفت بار الها پروردگارا از آسمان خوانی بر ما فرو فرست تا عیدی برای اول و آخر ما باشد و نشانه‌ای

از جانب تو و ما را روزی ده که تو بهترین روزی دهنده‌گانی

مکارم: عیسی عرض کرد: خداوندا، پروردگارا! مائدات از آسمان بر ما بفرست تا عیدی. برای اول و آخر ما باشد و نشانه‌ای از تو،

و به ما روزی ده، تو بهترین روزی دهنده‌گانی.

قالَ اللَّهُ إِنِّي مُنْزِلُهَا عَلَيْكُمْ فَمَن يَكْفُرُ بَعْدُ مِنْكُمْ فَإِنَّمَا أُعَذِّبُهُ عَذَابًا لَا أُعَذِّبُهُ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ

﴿١١٥﴾

فولادوند: خدا فرمود من آن را بر شما فرو خواهم فرستاد [لی] هر کس از شما پس از آن انکار ورزد وی را [چنان] عذابی کنم که

هیچ یک از جهانیان را [آن چنان] عذاب نکرده باشم

مکارم: خداوند (دعای او را مستجاب کرد و) گفت من آنرا بر شما نازل میکنم ولی هر کس از شما بعد از آن کافر گردد (و راه انکار

پوید) او را چنان مجازاتی میکنم که احدي از جهانیان را نکرده باشما!

وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنَ مَرِيمَ أَنَّتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأَمِّي إِلَهَيْنِ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالَ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقٍّ إِنْ كُنْتُ فُلُّهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعْلُمُ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ

إِنَّكَ أَنْتَ عَلَامُ الْعُيُوبِ ﴿١١٦﴾

فولادوند: و [باد کن] هنگامی را که خدا فرمود ای عیسی پسر مریم آیا تو به مردم گفتی من و مادرم را همچون دو خدا به جای

خداوند بپرستید گفت منزهی تو مرا نزیبد که [در باره خویشتن] چیزی را که حق من نیست بگویم اگر آن را گفته بودم قطعا آن را

می‌دانستی آنچه در نفس من است تو می‌دانی و آنچه در ذات توست من نمی‌دانم چرا که تو خود دانای راههای نهانی

مکارم: به یادآور زمانی را که خداوند به عیسی بن مریم می‌گوید: آیا تو به مردم گفتی که من و مادرم را دو معبد، غیر از خدا،

انتخاب کنید؟ او می‌گوید: منزهی تو، من حق ندارم آنچه را که شایسته من نیست بگویم، اگر چنین سخنی را گفته باشم تو

می‌دانی، تو از آنچه در روح و جان من است آگاهی و من از آنچه در ذات (پاک) تو است آگاه نیستم، زیرا تو با خبر از تمام اسرار و

پنهانیها هستی.

مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَا أَمْرَنَتِي بِهِ أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَا دُمْتُ فِيهِمْ فَلَمَّا
تَوَفَّيْتِنِي كُنْتَ أَنْتَ الرَّقِيبُ عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿١١٧﴾

فولادوند: جز آنچه مرا بدان فرمان دادی [چیزی] به آنان نگفتم [گفته‌ام] که خدا پروردگار من و پروردگار خود را عبادت کنید و تا وقتی در میانشان بودم بر آنان گواه بودم پس چون روح مرا گرفتی تو خود بر آنان نگهبان بودی و تو بر هر چیز گواهی مکارم: من به آنها چیزی جز آنچه مرا مامور به آن ساختی نگفتم، به آنها گفتم: خداوندی را بپرسید که پروردگار من و پروردگار شما است، و تا آن زمان که میان آنها بودم مراقب و گواه آنان بودم، و هنگامی که مرا از میانشان برگرفتی تو خود مراقب آنها بودی، و تو گواه بر هر چیز هستی.

إِنْ تَعْذِّبُهُمْ فَإِنَّهُمْ عِبَادُكَ وَإِنْ تَغْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١١٨﴾

فولادوند: اگر عذابشان کنی آنان بندگان تواند و اگر بر ایشان ببخشایی تو خود توانا و حکیمی مکارم: (با این حال) اگر آنها را مجازات کنی بندگان تواند (و قادر به فرار از مجازات نیستند) و اگر آنها را ببخشی توانا و حکیمی (نه مجازات تو نشانه عدم حکمت و نه بخشش تو نشانه ضعف است).

قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَحْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَّضِيَ
اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١١٩﴾

فولادوند: خدا فرمود این روزی است که راستگویان را راستی‌شان سود بخشد برای آنان باگهایی است که از زیر [درختان] آن نهرها روان است همیشه در آن جاودانند خدا از آنان خشنود است و آنان [نیز] از او خشنودند این است رستگاری بزرگ مکارم: خداوند می‌گوید: امروز روزی است که راستی راستگویان به آنها سود می‌بخشد، برای آنها باگهایی از بهشت است که آب از زیر (درختان) آن جریان دارد و جاودانه و برای همیشه در آن می‌مانند، خداوند از آنها خشنود و آنها از او خشنود خواهند بود و این رستگاری بزرگی است.

لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٢٠﴾

فولادوند: فرمانروایی آسمانها و زمین و آنچه در آنهاست از آن خدادست و او بر هر چیزی تواناست مکارم: حکومت آسمانها و زمین و آنچه در آنها است از آن خدا است و او بر هر چیزی توانا است.